

Міністерство освіти і науки України

**Модельна навчальна програма навчального предмета
«Українська мова. 10-12 класи. Основний рівень» для закладів
загальної середньої освіти**

(авт. Онатій А.В., Ткачук Т.П., Питюр О.В.,
Хворостяний І.Г., Лінкевич Л. П.)

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України

Наказ від 03.07.2026 № 1033

ВСТУПНА ЧАСТИНА

Модельну навчальну програму (далі – Програма) «Українська мова. 10-12 класи» створено відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту», вимог Державного стандарту профільної середньої освіти, затвердженого Кабінетом Міністрів України від 25 липня 2024 р. № 851, і з урахуванням положень Типової освітньої програми для 10–12-х класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 26 травня 2025 р. № 765, та відповідно до Концептуальних засад мовно-літературної освітньої галузі, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України № 1163 від 20.08.2025 року.

У Програмі визначено мету, завдання, принципи, очікувані результати навчання, зміст навчального предмета та орієнтовні види навчальної діяльності.

Програма дає змогу реалізувати компетентнісний потенціал, що відповідає меті та завданням мовно-літературної освітньої галузі. Освітній компонент Програми призначений для викладання навчального предмета «Українська мова» та є **обов'язковим для вивчення** здобувачами освіти у всіх профілях, окрім профілю з поглибленим вивченням української мови та літератури, у 10–12 класах профільної середньої освіти. Програма *враховує наступність* і логічно продовжує реалізацію завдань мовно-літературної освітньої галузі, які впроваджували через модельні програми «Українська мова. 5–6 класи» та «Українська мова. 7–9 класи» (усіх авторських колективів) у циклі базового предметного навчання базової середньої освіти.

Метою навчального предмета «Українська мова. 10–12 класи» є формування особистості, здатної усвідомлено та впевнено діяти в мовному середовищі, використовуючи українську мову як засіб мислення, комунікації та самореалізації; утвердження розуміння ключової цінності української мови як стрижня національної ідентичності; формування вмінь працювати з інформацією, інтерпретувати та створювати тексти різних типів і жанрів, будувати аргументоване висловлювання та формування ключових компетентностей учнів/учениць, досягнення ним результатів навчання в мовно-літературній галузі з урахуванням ціннісних орієнтирів.

Такими ключовими компетентностями є: вільне володіння державною мовою; здатність спілкування рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами; математична компетентність; компетентності в галузі природничих наук, техніки та технологій; інноваційність; екологічна компетентність; інформаційно-комунікаційна компетентність; навчання впродовж життя; громадянські та соціальні компетентності; культурна компетентність; підприємливість і фінансова грамотність (Закон України «Про освіту», стаття 12).

Для досягнення визначеної мети виокремлено такі **основні завдання**:

- виховати свідоме прагнення учнів/учениць до вивчення української мови як державної;
- навчити комунікативно доцільно користуватися засобами української мови;
- сформувати критичне та системне мислення через роботу з різними джерелами, дотримуючись академічної доброчесності;
- розвинути творчі здібності, формувати естетичні смаки під час мовної діяльності;
- дбати про професійне становлення та забезпечувати формування ідентичності в локальному, загальноукраїнському та глобальному вимірах;
- спонукати до активної громадянської позиції на демократичних і патріотичних засадах;
- сприяти особистісному розвитку, навчанню протягом життя, враховуючи власні можливості й потреби, у співпраці та самотійності;

- формувати вміння, необхідні для комфортного входження в соціум і самореалізації.

Основними **принципами**, на яких ґрунтується Програма, є:

- комунікативність тем, які є пріоритетними для вивчення мови, на основі яких реалізуємо зв'язок теорії з практикою;
 - україноцентричність – пріоритетним є вивчення тем і проблем, що стосуються української мови та історико-культурних контекстів України;
 - текстоцентричність – вивчення мови зосереджено на опрацюванні цілісних, перерваних і змішаних текстів різних жанрів і стилів, зокрема медіатекстів;
- діяльнісний підхід – основою для Програми є досягнення компетентностей, передбачених Державним стандартом у мовно-літературній галузі;
- системність – послідовне викладення тем, з урахуванням їхніх взаємозв'язків та інших предметів мовно-літературної галузі для досягнення всіх очікуваних результатів навчання учнів, базових знань і компетентнісного потенціалу галузі;
- формування соціальної відповідальності через ознайомлення з громадськими ініціативами та виконання індивідуальних і групових проєктів;
- урахування вікових та індивідуальних особливостей розвитку та потреб учнів/учениць через послідовне поглиблене вивчення тем і здобуття відповідних компетентностей з можливістю ліквідувати освітні розриви та освітні втрати завдяки повторенню та узагальненню;
- забезпечення просування індивідуальними освітніми траєкторіями: Програма може варіюватися за рішенням вчителів/вчительок, ураховуючи конкретну ситуацію в класі й потреби.

Ключовими пріоритетами вивчення предмета «Українська мова. 10–12 класи» є:

- формування базових компетентностей учнів/учениць;
- застосування формувального оцінювання під час відстеження навчального поступу;
- перевага групової проєктної роботи над індивідуальною;
- дотримання академічної доброчесності вчителів/вчительок й учнів/учениць;
- партнерські стосунки між учителями/вчительками та учнями/ученицями;
- інтеграція соціально-емоційного навчання;
- застосування принципів інклюзивного навчання.

Структура Програми містить пояснювальну записку, основну частину, прикінцеву частину. Основну частину подано у вигляді таблиці з такими елементами: очікувані результати навчання, пропонований зміст (комунікативна лінія та мовна лінія), види навчальної діяльності та орієнтовні ресурси до уроків.

Програма охоплює три роки послідовного навчання в 10, 11 та 12 класах і складається з 15 модулів (по 5 модулів на кожен клас). Оптимальна тривалість модуля – 7 тижнів, з яких один тиждень відведено на проєктну роботу (орієнтовні види діяльності запропоновано як зразки, які кожен учитель / учителька можуть змінювати на свій розсуд). Рекомендована кількість годин на вивчення української мови в 10-12 класах – 2 години на тиждень (70 годин на рік). Кількість годин може бути збільшено. На основі цієї Програми академічний ліцей має розробити та затвердити навчальну Програму з урахуванням можливості змінювати зміст Програми в межах 20% від усіх тем (розширювати або ущільнювати наповнення окремих тем, зважаючи на контекст регіону або потреби учнів/учениць).

Способи реалізації Програми насамперед передбачають роботу з наскрізними лініями – **комунікативними темами**, до кожної з яких запропоновано матеріали з мовної лінії. Комунікативна лінія охоплює широкий спектр тем, актуальних для старшокласників (досягнення успіху, світ професій, хобі, мистецтво, субкультури,

здобутки цивілізації, екологічні проблеми), які розкриті в родово-жанровому різноманітті: статті, блоги, виступи на TEDx, подкасти, відеоогляди тощо.

Оскільки мовна лінія передбачає повторення матеріалу, вивченого в базовій середній школі, теми розподілено за принципом взаємозв'язку та взаємопроникнення. Наприклад, під час вивчення синтаксису можна одночасно аналізувати морфологічний і лексичний рівні мови; у межах теми «Словосполучення та сполучення слів» (10 клас) рекомендуємо **повторити** самостійні й службові частини мови, стійкі сполучення слів та **поглибити** теми «Типи зв'язку слів у словосполученні (узгодження, керування, прилягання), граматична помилка в словосполученнях». З огляду на це мовну лінію 10 класу розпочинаємо із синтаксису як комплексного рівня, на основі якого можемо вивчати морфологію, лексикологію, словотвір, фонетику тощо.

Особливість організації освітнього процесу полягає в тому, що кожен з тем учитель / учителька може поглиблювати на власний розсуд у межах одного класу (року навчання).

Учителі/вчительки вільні у виборі комунікативних тем (їхній перелік є рекомендованим), джерел і видів діяльності, оскільки головним є досягнення компетентностей учнів/учениць та результатів навчання, визначених Держстандартом.

Звертаємо увагу на підсумковий етап вивчення української мови у 12 класі, який спрямований на **цілісну роботу з різними текстами** (deskриптивними, аналітичними, переконувальними та креативними) і створення власних усних і письмових висловлювань. Комплексний аналіз текстового матеріалу передбачає використання доречних мовних засобів, графічного оформлення, перетворення словесної інформації в інші види, зокрема таблиці, діаграми, інфографіки тощо.

Компоненти Програми (очікувані результати навчання, пропонований зміст, види навчальної діяльності) можна поглиблювати й розширювати в навчальних програмах за вибором. Шляхами реалізації Програми є групові заняття, виконання проєктів, самостійна робота й консультації.

ОСНОВНА ЧАСТИНА

10 клас

Очікувані результати	Пропонований зміст		Види діяльності	Орієнтовні ресурси до уроків
	Комунікативна лінія	Мовна лінія		
Модуль 1				
Вільно застосовує та за потреби комбінує різні способи читання текстів, зокрема медіатекстів, за тематикою обраного профілю або художніх текстів у друкованому та цифровому форматі залежно від читацьких намірів та для виконання самостійно поставлених завдань [12 МОВ 2.1.1-1]; виокремлює відповідно до змінюваних цілей інформацію з одного чи кількох джерел, зокрема текстів, медіатекстів, за тематикою обраного профілю або художніх текстів, а також неструктурованого мовлення для ефективної комунікації [12 МОВ 1.3.1-1]; інтегрує інформацію з кількох джерел, зокрема текстів, медіатекстів, за тематикою обраного профілю або художніх текстів для виконання актуальних завдань [12 МОВ 1.4.1-1]; інтегрує інформацію з кількох прочитаних текстів, зокрема	Що таке комунікація? Сучасні форми та зміст комунікації. Мета комунікації.	Словосполучення та сполучення слів. Повторення: самостійні й службові частини мови, стійкі сполучення слів. Граматична помилка в словосполученнях.	Читання, слухання та аналіз монологічних і діалогічних текстів. Перегляд тематичного відео. Відповідь на проблемні питання. Створення ментальної карти. Редагування словосполучень. Створення мініпроектів про мовне та культурне розмаїття України (відеоінтерв'ю, презентації, дослідження локальної мовної історії, аналіз мовлення в сучасних медіа різних регіонів України).	Книга Анастасія Левкова «Спільна мова. Як народжуються і живуть слова». Стаття «Як проєкт «Оселя голосів та історій» збирає діалекти по всій країні». Відео TED-Ed «Велика таємниця еволюції: мова» (перегляд із субтитрами).

Очікувані результати	Пропонований зміст		Види діяльності	Орієнтовні ресурси до уроків
	Комунікативна лінія	Мовна лінія		
медіатекстів, за тематикою обраного профілю або художніх текстів, гіпертекстів у цифровому середовищі для формулювання обґрунтованих висновків та аргументованих рішень для розв'язання різних життєво важливих проблем [12 МОВ 2.2.4-1].				
Вільно застосовує та за потреби комбінує різні способи читання текстів, зокрема медіатекстів, за тематикою обраного профілю або художніх текстів у друкованому та цифровому форматі залежно від читацьких намірів та для виконання самостійно поставлених завдань [12 МОВ 2.1.1-1]; інтегрує інформацію з кількох прочитаних текстів, зокрема медіатекстів, за тематикою обраного профілю або художніх текстів, гіпертекстів у цифровому середовищі для формулювання обґрунтованих висновків та аргументованих рішень для розв'язання різних життєво важливих проблем [12 МОВ 2.2.4-1];	Способи здійснення комунікації. Ефективна та неефективна комунікація. Емоції в комунікації.	Просте неускладнене речення Загальна характеристика. Повторення: прямий та непрямий порядок слів.	Читання, слухання та аналіз монологічних і діалогічних текстів. Перегляд тематичного відео. Створення інфографіки. Конструювання речень із прямим і непрямым порядком слів. Трансформація та редагування речень і текстів. Аналіз прикладів безбар'єрної комунікації в цифровому та публічному просторах.	Книга Марк Лівін «Простими словами». Онлайн-курс «Безбар'єрна грамотність» (Дія.Освіта). Відео TED-Ed «Як відбувається неправильне спілкування і як цього уникнути – Кетрін Хемпстен» (перегляд із субтитрами). Відео TED-Ed «4 речі, які знають усі добрі слухачі»

Очікувані результати	Пропонований зміст		Види діяльності	Орієнтовні ресурси до уроків
	Комунікативна лінія	Мовна лінія		
				(перегляд із субтитрами).
інтегрує інформацію з кількох прочитаних текстів, зокрема медіатекстів, за тематикою обраного профілю або художніх текстів, гіпертекстів у цифровому середовищі для формулювання обґрунтованих висновків та аргументованих рішень для розв'язання різних життєво важливих проблем [12 МОВ 2.2.4-1].	Культурні коди. Комунікація між націями	Головні члени речення (підмет та присудок). Повторення: односкладні й двоскладні, повні й неповні речення.	Читання, слухання й аналіз монологічних і діалогічних текстів. Перегляд тематичних відео. Аналіз інфографіки. Самостійне конструювання речень. Трансформація та редагування речень і текстів.	Книга Марина Стародубська «Як зрозуміти українців: кроскультурний погляд». Платформа «Ukrainer» Матеріали платформи Ukraïner про регіони України, локальні спільноти, мовне та культурне розмаїття, національні спільноти й корінні народи.
Створює тексти різної тематики та обсягу, доцільно використовуючи цифрові засоби для поширення інформації щодо особистісних і суспільно важливих питань, дотримуючись норм електронного спілкування [12 МОВ 3.2.1-1]; здійснює онлайн-взаємодію, зокрема дискутує в цифровому середовищі в режимі реального часу, толерантно	Комунікація між поколіннями.	Підмет Види підмета (простий і складений). Група підмета Способи вираження підмета. Повторення: самостійні і службові частини	Читання, слухання й аналіз монологічних і діалогічних текстів. Самостійне конструювання речень із різними видами підмета. Ведення дискусії, зокрема в цифровому середовищі.	Подкаст «Твоє. Моє» (епізоди про діалоги між поколіннями на вибір). Книга Грегг Вітт, Дерек Берд «Частота покоління Z. Як бренди

Очікувані результати	Пропонований зміст		Види діяльності	Орієнтовні ресурси до уроків
	Комунікативна лінія	Мовна лінія		
обстоюючи власну позицію, дотримуючись засад академічної доброчесності та норм електронного спілкування [12 МОВ 3.2.2-1]; застосовує різні комунікативні стратегії для досягнення комунікативної мети в змінних умовах спілкування [12 МОВ 4.2.2-1].		мови; розрізнення форм Н.в. і Зн.в.	Трансформація та редагування речень і текстів. Створення постера «Як ефективно комунікувати із підлітками».	налаштовуються на неї і здобувають довіру споживачів». Статті про комунікацію між поколіннями (як-от: «Співпраця – запорука комунікації між представниками різних поколінь і культур», «Бумери, міленіали, покоління Z – хто це? Розбираємося в теорії»).
Виокремлює відповідно до змінюваних цілей інформацію з одного чи кількох джерел, зокрема текстів, медіатекстів, за тематикою обраного профілю або художніх текстів, а також неструктурованого	Стратегії комунікації	Присудок Види присудка (простий і складений) Група присудка Способи вираження присудка.	Читання, слухання, аналіз та обговорення монологічних і діалогічних текстів. Перегляд тематичних відео.	Книга Аманда Коулман «Стратегії кризових комунікацій». Відео TED-Ed

Очікувані результати	Пропонований зміст		Види діяльності	Орієнтовні ресурси до уроків
	Комунікативна лінія	Мовна лінія		
мовлення для ефективної комунікації [12 МОВ 1.3.1-1]; виокремлює та послідовно розрізняє в почутому повідомленні, зокрема тексті, медіатексті, за тематикою обраного профілю або художньому тексті факти і судження, зокрема відмінності в інтерпретації різними суб'єктами тих самих явищ, поява яких зумовлена суб'єктивними факторами, історико-культурним або іншим контекстом [12 МОВ 1.4.3-1].		Повторення: тире між підметом і присудком. Граматична помилка під час узгодження підмета та присудка.	Створення інструкції для обраної стратегії комунікації. Самостійне конструювання речень з різними видами присудка. Трансформація та редагування речень і текстів.	Джуліан Трежер «Як говорити так, щоб іншим захотілось вас слухати» (переклад українською). Медіаресурси проєкту «Veteran Hub» про повернення ветеранів і ветеранок до цивільного життя. Медіаресурси «UNBROKEN» про реабілітацію військових і цивільних, постраждалих від війни.

Очікувані результати	Пропонований зміст		Види діяльності	Орієнтовні ресурси до уроків
	Комунікативна лінія	Мовна лінія		
Вільно застосовує та за потреби комбінує різні способи читання текстів, зокрема медіатекстів, за тематикою обраного профілю або художніх текстів у друкованому та цифровому форматі залежно від читацьких намірів та для виконання самостійно поставлених завдань [12 МОВ 2.1.1-1]. коментує та обґрунтовує актуальність порушених в одному чи кількох текстах, зокрема медіатекстах, за тематикою обраного профілю або художніх текстах проблем, спираючись на суспільно-державні (національні) цінності України, українські історико-культурні надбання і традиції у світовому ціннісному контексті [12 МОВ 2.2.1-1].	Способи здійснення комунікації у віртуальному й реальному просторах	Другорядні члени речення Поширені й непоширені речення. Повторення: самостійні та службові частини мови.	Читання, слухання, аналіз та обговорення монологічних і діалогічних текстів. Самостійне конструювання поширених і непоширених речень. Трансформація та редагування речень і текстів. Створення повідомлення у віртуальному просторі (пост, коментар, лист тощо). Аналіз комунікативних ситуацій. Маніпуляція в комунікації.	Стаття Євгеній Морі «Що таке метавсесвіт і коли ми вже зможемо в нього зануритись». Стаття Уляна Автомонова, Алла Вовк «Дивитися іншими очима» .
Інтегрує інформацію з кількох джерел, зокрема текстів, медіатекстів, за тематикою обраного профілю або художніх текстів для виконання актуальних завдань [12 МОВ 1.4.1-1] ; розпізнає прояви небезпечних, зокрема маніпулятивних, впливів у цифровому середовищі та	Комунікація в майбутньому	Означення Поняття про узгоджене і неузгоджене означення. Повторення: прикметник, порядковий числівник,	Перегляд тематичних відео. Обговорення побаченого, написання відгуку. Виконання вправ. Трансформація та редагування речень і текстів.	Фільм «Перший код» (Україна, 2023, режисер Артур Лерман). Подкаст «Чи зможемо ми колись говорити з тваринами з

Очікувані результати	Пропонований зміст		Види діяльності	Орієнтовні ресурси до уроків
	Комунікативна лінія	Мовна лінія		
використовує різні стратегії протидії таким впливам [12 МОВ 3.2.3-1].		займенник, дієприкметник.	Обговорення комунікативної ситуації, дебати	допомогою Petcube?» («Проект «Інтелект» від Куншт).
Коментує та обґрунтовує актуальність порушених в одному чи кількох текстах, зокрема медіатекстах, за тематикою обраного профілю або художніх текстах проблем, спираючись на суспільно-державні (національні) цінності України, українські історико-культурні надбання і традиції у світовому ціннісному контексті [12 МОВ 2.2.1-1]; виокремлює відповідно до змінюваних цілей інформацію з одного чи кількох джерел, зокрема текстів, медіатекстів, за тематикою обраного профілю або художніх текстів, а також неструктурованого мовлення для ефективної комунікації [12 МОВ 1.3.1-1].	Жестова мова, мова тіла.	Додаток як другорядний член речення.	Читання, слухання, аналіз та обговорення монологічних і діалогічних текстів. Перегляд тематичних відео. Трансформація та редагування речень і текстів. Аналіз прикладів безбар'єрної комунікації в цифровому та публічному просторах.	Аудіокнига Джо Наварро «Словник мови тіла. Секрети невербальної комунікації». Відео «Нові обличчя на Євробаченні. Як жестова мова стала головним трендом України в 2024 році?». Інтерактивні матеріали від ГО «Відчуй» («Зіркова абетка» жестової мови та ін.).
Виокремлює різні види помилок у власних і чужих текстах, пояснює причини виникнення таких помилок [12 МОВ 3.3.1-1] обирає способи вдосконалення тексту за самостійно	Сучасні, вигадані, мертві мови	Обставина як другорядний член речення, способи вираження	Аналіз графічної інформації (інфографіка), відповіді на запитання.	Аудіозаписи «Мапа мов світу» (окремі фрази різними мовами) .

Очікувані результати	Пропонований зміст		Види діяльності	Орієнтовні ресурси до уроків
	Комунікативна лінія	Мовна лінія		
визначеними критеріями [12 МОВ 3.3.1-2]; усуває недоліки в тексті на різних рівнях його організації, ураховуючи жанрово-стильові та композиційні особливості тексту, коментує зроблені виправлення [12 МОВ 3.3.2-1];		обставини. Види обставин.	Створення інфографіки. Трансформація та редагування речень і текстів.	Книга Рустам Гаджієв «Лінгвістика на карті світу» .
виокремлює та послідовно розрізняє в почутому повідомленні, зокрема тексті, медіатексті, за тематикою обраного профілю або художньому тексті факти і судження, зокрема відмінності в інтерпретації різними суб'єктами тих самих явищ, поява яких зумовлена суб'єктивними факторами, історико-культурним або іншим контекстом [12 МОВ 1.4.3-1] ; інтегрує інформацію з кількох прочитаних текстів, зокрема медіатекстів, за тематикою обраного профілю або художніх текстів, гіпертекстів у цифровому середовищі для формулювання обґрунтованих висновків та аргументованих рішень для розв'язання різних життєво важливих проблем [12 МОВ 2.2.4-1]; пояснює вплив прочитаного тексту, зокрема медіатексту, за тематикою	Потенційна позаземна комунікація	Односкладні речення Види односкладних речень (означено-особові, неозначено-особові, узагальнено-особові, безособові, називні). Повторення: особові займенники, форми дієслова, прислівник, порядок слів у реченні, прислів'я, приказки, афоризми.	Перегляд тематичних відео. Обговорення побачено, написання відгуку. Трансформація та редагування речень і текстів. Обговорення комунікативної ситуації. Дебати.	Фільм «Прибуття» (США, 2016, режисер Дені Вільнев).

Очікувані результати	Пропонований зміст		Види діяльності	Орієнтовні ресурси до уроків
	Комунікативна лінія	Мовна лінія		
обраного профілю або художнього тексту на власний емоційно-чуттєвий досвід, визначає вплив прочитаного тексту (медіатексту) за тематикою обраного профілю на емоційно-чуттєвий досвід читацьких аудиторій [12 МОВ 2.3.1-1];				
виокремлює відповідно до змінюваних цілей інформацію з одного чи кількох джерел, зокрема текстів, медіатекстів, за тематикою обраного профілю або художніх текстів, а також неструктурованого мовлення для ефективної комунікації [12 МОВ 1.3.1-1]; коментує та обґрунтовує актуальність порушених в одному чи кількох текстах, зокрема медіатекстах, за тематикою обраного профілю або художніх текстах проблем, спираючись на суспільно-державні (національні) цінності України, українські історико-культурні надбання і традиції у світовому ціннісному контексті [12 МОВ 2.2.1-1].	Ідентичність та комунікація	Повні й неповні речення Вплив порядку слів на структуру речення. Повторення: група підмета і група присудка.	Читання, слухання, аналіз й обговорення монологічних і діалогічних текстів. Самостійне конструювання повних і неповних речень. Трансформація та редагування речень і текстів. Дослідження локальних мовних практик у сучасній комунікації та медіа.	Книга Євгенія Кузнецова «Мова-меч. Як говорила радянська імперія» (фрагменти). Книга Орися Демська «Подорож із Бад-Емса до Страсбурга» (фрагменти). Відео про діалекти української мови та локальні мовні практики (напр., на ютуб-каналі Ідеї Олександрівни).

Очікувані результати	Пропонований зміст		Види діяльності	Орієнтовні ресурси до уроків
	Комунікативна лінія	Мовна лінія		
Створює індивідуальний/колективний творчий продукт для самовираження, спираючись на власний читацький досвід [12 MOB 2.7.1-1]; створює тексти різної жанрово-стильової належності, зокрема за тематикою обраного профілю, відповідно до індивідуальних і суспільних потреб на засадах академічної доброчесності [12 MOB 3.1.1-1]; представляє створені тексти, зокрема за тематикою обраного профілю, в різний спосіб [12 MOB 3.1.1-2].		Підсумковий проєкт (на вибір) Проект 1. Підготовка й проведення інтерв'ю про способи комунікації та її види / про способи комунікації в майбутньому. Проект 2. Створення й презентація вигаданої мови (для комунікації між поколіннями, націями, майбутніми цивілізаціями).		
<i>Модуль 2</i>				
Вибудовує комунікацію з іншими, забезпечуючи позитивний емоційний фон, ураховуючи особливості контексту та інших важливих характеристик ситуації спілкування [12 MOB 1.7.2-1]; окреслює та підтверджує аргументами свою позицію щодо прочитаного тексту чи кількох текстів (зокрема медіатекстів) за тематикою обраного	Що таке «успіх»? Кого можна назвати успішним / успішною?	Просте ускладнене речення. Вставні конструкції Способи вираження. Розділові знаки в реченнях зі вставними конструкціями. Повторення: частка, сполучник, прислівник.	Читання, слухання й аналіз публіцистичного тексту. Трансформація речень. Конструювання речень за змістом візуального матеріалу. Оцінювання комунікативного потенціалу речень із	Книга Уляна Скицька «Ми з України». Стаття «33 успішні жінки України». Стаття «Приховані чемпіони. Знайомтеся:

Очікувані результати	Пропонований зміст		Види діяльності	Орієнтовні ресурси до уроків
	Комунікативна лінія	Мовна лінія		
профілю або художніх текстів (медіатекстів), множинних та/або неструктурованих текстів [12 МОВ 2.4.1-2].			вставними конструкціями. Дискусія про різні моделі успіху.	українські компанії, які вибороли провідне становище на глобальних ринках. Вони не на вустах, але мають серед клієнтів Pfizer, Disney, Verizon». Стаття «Не обмежувати себе в тому, що можеш, - історія моделі на кріслі колісному Олександрів Кутас». Видання «НЕЗЛАМНІ українці: історії, які надихають» (історії пацієнтів та лікарів центру Unbroken).
Пояснює вплив прочитаного тексту, зокрема медіатексту, за тематикою обраного профілю або художнього тексту на власний емоційно-чуттєвий досвід, визначає потенційний вплив прочитаного тексту, зокрема медіатексту, за тематикою обраного	Успішні українці й українки сучасності: підприємці, волонтери, медики, військові, освітяни,	Звертання Розділові знаки при звертаннях. Повторення: кличний відмінок, займенник,	Перегляд тематичних відео. Формулювання запитань. Редагування речень і текстів. Написання листа, зокрема електронного.	Книга Марічка Паплаускайте «Потяг прибуває за розкладом: історії людей і залізничці».

Очікувані результати	Пропонований зміст		Види діяльності	Орієнтовні ресурси до уроків
	Комунікативна лінія	Мовна лінія		
профілю або художнього тексту на емоційночуттєвий досвід різних читацьких аудиторій [12 МОВ 2.3.1-1].	громадські діячі, спортсмени.	підсилювальні частки.	Створення петиції. Формування заявки на отримання гранту. Аналіз матеріалів, які містять мову ворожнечі. Обговорення ролі професій, пов'язаних із відновленням інфраструктури, медициною, освітою, психологічною підтримкою та громадською безпекою. Дискусії на тему зміни суспільного уявлення про успіх і престиж в умовах війни та відновлення країни.	Стаття «Історія паралімпійця, який виборов історичну медаль для України». Статті про митців-військовослужбовців (Артем Чех, Ярина Черногуз тощо). Відео від проєкту «EdEra» «Свобода слова VS мова ворожнечі» (у межах онлайн-курсу з медіаграмотності). Відео проєкту «Ukrainian» Тематичний блок проєкту «Власна справа».
Спостерігає за власним і чужим мовленням для мовленнєвого самовдосконалення [12 МОВ 4.1.2-1]; створює тексти різної тематики та обсягу, доцільно використовуючи	Історії поразок.	Порівняльний зворот Розділові знаки при порівняльному звороті.	Перегляд та аналіз тематичного відео. Створення короткого усного/письмового повідомлення за	Подкаст «Ліки від амнезії» (подкаст Вахтанга Кіпіані про складні сторінки української історії).

Очікувані результати	Пропонований зміст		Види діяльності	Орієнтовні ресурси до уроків
	Комунікативна лінія	Мовна лінія		
цифрові засоби для поширення інформації щодо особистісних і суспільно важливих питань, дотримуючись норм електронного спілкування [12 МОВ 3.2.1-1]		Повторення: сполучник, фразеологізми.	змістом переглянутого. Створення мотиваційного списку порад. Редагування речень.	Книга Уляна Скицька «Ми з України». Стаття «6 поразок українських спортсменок».
Слухає інформацію, різну за обсягом і тематикою обраного профілю, долаючи комунікативні перешкоди, шуми [12 МОВ 1.1.1-1].	Успішна молодь. Командний успіх активної молоді: патенти, гранти, спільні проєкти в громаді.	Однорідні члени речення Розділові знаки при однорідних членах речення. Повторення: самостійні і службові частини мови, сурядні сполучники, способи вираження узагальнювальних слів.	Аналіз текстів / відео / подкастів, які містять розповідь про успішний досвід реалізації спільних проєктів. Аналіз текстів про суспільні ініціативи в різних типах громад – міських і сільських. Дослідження вимог до грантів. Написання мотиваційної частини гранту. Редагування речень і текстів. Читання та аналіз матеріалів про молодіжні волонтерські ініціативи, спрямовані на підтримку громад і відновлення України.	Платформа «Ukrainer» Матеріали розділу «Соціальні ініціативи». Стаття «5 винаходів українських школярів, які можуть покращити життя іншим». Стаття «Агенти змін. Як діти, що пережили окупацію Київщини, відроджують шкільне мистецтво і друкують деталі для дронів». Медіастатті про молодіжні

Очікувані результати	Пропонований зміст		Види діяльності	Орієнтовні ресурси до уроків
	Комунікативна лінія	Мовна лінія		
				волонтерські, медичні, технічні та освітні ініціативи, спрямовані на підтримку й відновлення громад (наприклад, від громадських ініціатив БУР, savED тощо).
Створює індивідуальний/колективний творчий продукт для самовираження, спираючись на власний читацький досвід [12 MOB 2.7.1-1]; створює тексти різної жанрово-стильової належності, зокрема за тематикою обраного профілю, відповідно до індивідуальних і суспільних потреб на засадах академічної доброчесності [12 MOB 3.1.1-1]; представляє створені тексти, зокрема за тематикою обраного профілю, в різний спосіб [12 MOB 3.1.1-2].		Підсумковий проєкт (на вибір) Проект 1. Створити «капсулу часу» й написати лист собі 10-річному / річній або 50-річному / річній. У листі використати вивчені конструкції (звертання, вставні слова, однорідні члени речення). Проект 2. Написання спільної заявки на грант (із використанням звертань, вставних слів, однорідних членів речення).		

Очікувані результати	Пропонований зміст		Види діяльності	Орієнтовні ресурси до уроків
	Комунікативна лінія	Мовна лінія		
Модуль 3				
Застосовує різні комунікативні стратегії для досягнення комунікативної мети в змінних умовах спілкування [12 МОВ 4.2.2-1].	«Супергерої та супергероїні» (світи коміксів)	Відокремлені члени речення. Загальні умови відокремлення. Відокремлений додаток . Розділові знаки в реченнях з відокремленим додатком. Повторення: прийменник (крім, окрім тощо).	Перегляд, аналіз тематичного відео / статті / коміксу. Дискусія: «Кого можна назвати героєм / героїнею?» Відповідь на запитання: «Як створюють сучасного героя / героїню у фільмах / коміксах?» Створення постера «Мій герой / героїня».	Відео на платформі Малої академії наук «Тисячолікий герой на стримінгах / Сер(Е)альність: серіали та філософія». Комікси (на вибір).
Спостерігає за власним і чужим мовленням для мовленнєвого самовдосконалення [12 МОВ 4.1.2-1]; виявляє гнучкість і стійкість в обстоюванні власної позиції з урахуванням різних думок, аргументів щодо певної проблеми за тематикою обраного профілю, зокрема проблеми, порушеної в художньому тексті, медіатексті [12 МОВ 1.6.1-1] раціонально поєднує використання вербальних та невербальних засобів в умовах реалізації різних комунікативних стратегій,	«Фальшиві герої», способи створення героя / героїні. Маніпуляція, токсичне лідерство.	Відокремлене означення. Відокремлена прикладка як різновид означення. Розділові знаки при відокремленому означенні та відокремленій прикладці. Повторення: поширене / непоширене означення, порядок слів у реченні, словосполучення.	Читання, слухання, аналіз монологічних і діалогічних текстів. Перегляд тематичного відео. Відповідь на проблемні питання. Створення ментальної карти. Конструювання та трансформація складних речень. Створення тексту з використанням складних речень. Редагування речень.	Книга Марина Кафтан «Історія брехні». Стаття про токсичне лідерство та взаємодію (наприклад, «Токсичні колеги: хто вони і як з ними боротися»).

Очікувані результати	Пропонований зміст		Види діяльності	Орієнтовні ресурси до уроків
	Комунікативна лінія	Мовна лінія		
виявляючи мовну стійкість [12 МОВ 1.6.1-2].				
Вільно застосовує та за потреби комбінує різні способи читання текстів, зокрема медіатекстів, за тематикою обраного профілю або художніх текстів у друкованому та цифровому форматі залежно від читацьких намірів та для виконання самостійно поставлених завдань [12 МОВ 2.1.1-1].	Формула успіху (супергероя).	Відокремлена обставина Розділові знаки в реченнях з відокремленою обставиною. Повторення: поширена / непоширена обставина; уточнювальна обставина, словосполучення.	Читання, слухання, аналіз монологічних і діалогічних текстів. Перегляд тематичного відео. Відповідь на проблемні питання. Створення ментальної карти. Конструювання та трансформація складних речень. Створення тексту з використанням складних речень. Редагування речень.	Відео TED-Ed. «Що формує героя?».
Створює індивідуальний/колективний творчий продукт для самовираження, спираючись на власний читацький досвід [12 МОВ 2.7.1-1]; створює тексти різної жанрово-стильової належності, відповідно до індивідуальних і суспільних потреб на засадах академічної доброчесності [12 МОВ 3.1.1-1]; представляє створені тексти, зокрема за тематикою обраного профілю, в різний спосіб [12 МОВ 3.1.1-2].		Підсумковий проєкт у формі пітчінгу успішної української особистості (з використанням слайдів / відеороликів / ліній часу тощо).		

Очікувані результати	Пропонований зміст		Види діяльності	Орієнтовні ресурси до уроків
	Комунікативна лінія	Мовна лінія		
Модуль 4				
Слухає інформацію, різну за обсягом і тематикою обраного профілю, долаючи комунікативні перешкоди, шуми [12 МОВ 1.1.1-1]; обґрунтовує перспективи використання інформації з одного чи кількох прочитаних текстів, зокрема медіатекстів, за тематикою обраного профілю або художніх текстів (медіатекстів), множинних та/або неструктурованих текстів для досягнення особистісно і суспільно значущих цілей і розв’язання життєво важливих проблем [12 МОВ 2.4.1-3].	Уміння майбутнього. Актуальні професії в Україні. Атлас професій. Професії, які зникають.	Синтаксис складного речення. Складне речення Види зв’язку в складному реченні. Повторення: двоскладне речення, односкладне речення як частини складного речення.	Читання, слухання й аналіз монологічних і діалогічних текстів. Перегляд тематичного відео. Відповідь на проблемні питання. Створення ментальної карти. Конструювання і трансформація складних речень. Створення тексту з використанням складних речень. Редагування речень. Дискусія про професії, необхідні для відбудови країни.	Подкаст про майбутнє роботи в Україні (на вибір). Покрокова інструкція «На кого вчитись після школи». Відео #CVIDOMI: відбудовувати країну. Профорієнтаційний проєкт. 10 професій відбудовувачів/ок майбутнього України від Малої академії наук. Медіаматеріали про професії, які допомагають відбудовувати Україну (енергетики, сапери, будівельники, медики, реабілітологи тощо).

Очікувані результати	Пропонований зміст		Види діяльності	Орієнтовні ресурси до уроків
	Комунікативна лінія	Мовна лінія		
				Відео Відеопроєкт Малої академії наук «Cyber Future: 10 професій майбутнього» .
Слухає інформацію, різну за обсягом і тематикою обраного профілю, долаючи комунікативні перешкоди, шуми [12 МОВ 1.1.1-1]; визначає та аналізує мовні/стильові/жанрові/естетичні/прагматичні/ історико-культурні особливості форми та змісту тексту, зокрема медіатексту, за тематикою обраного профілю, їх взаємозв'язок [12 МОВ 2.2.3-1].	Стартапи. Успішні українські стартапи.	Складносурядне речення Розділові знаки в складносу-рядному реченні. Повторення: види сурядних сполучників, однорідні члени речення та частини складносурядного речення.	Читання, слухання та аналіз монологічних та діалогічних текстів. Перегляд тематичного відео. Відповідь на проблемні питання. Створення ментальної карти. Конструювання і трансформація складносурядних речень. Редагування речень і текстів.	Стаття Олеса Павлишин «Відкрили Америку: «чарівна» інтерактивна паличка від українського стартапу». Стаття «30 найкращих стартапів». Платформа «Ukrainer» Тематичний блок матеріалів «Професії».
Самостійно, зокрема на основі власного і чужого читацького досвіду, здійснює добір текстів, зокрема художніх текстів, медіатекстів, з різних джерел для задоволення власних пізнавальних та естетичних потреб, розв'язання	Навчання протягом життя. Гнучкість. Проактивність. Готовність до змін	Складнопідрядне речення Розділові знаки в складнопідрядному реченні. Повторення: словосполучення,	Порівняння синтаксичних одиниць. Зіставлення простих і складних речень.	Платформа «Ukrainer» Тематичний блок матеріалів «Професії».

Очікувані результати	Пропонований зміст		Види діяльності	Орієнтовні ресурси до уроків
	Комунікативна лінія	Мовна лінія		
суспільних проблем, успішної самореалізації [12 МОВ 2.5.1-1].		підрядні сполучники, відокремлені члени речення.	Трансформація простих речень у складнопідрядні. Трансформація складнопідрядних речень у прості. Розгортання речення із заданого фрагмента. Редагування речень і текстів.	
Застосовує різні комунікативні стратегії для досягнення комунікативної мети в змінних умовах спілкування [12 МОВ 4.2.2-1].	Зміна професії. Онлайн-курси та навчання. Самоосвіта.	Безсполучникове складне речення Розділові знаки в безсполучниковому реченні. Повторення: однорідні члени речення, відокремлені члени речення, односкладні й двоскладні речення.	Порівняння синтаксичних одиниць. Зіставлення сполучникових і безсполучникових складних речень. Трансформація складносурядних речень у безсполучникові. Трансформація складнопідрядних речень у безсполучникові. Розгортання речення із заданого фрагмента. Редагування речень і текстів.	Відеопроєкт Малої академії наук «Cyber Future: 10 професій майбутнього».

Очікувані результати	Пропонований зміст		Види діяльності	Орієнтовні ресурси до уроків
	Комунікативна лінія	Мовна лінія		
Застосовує різні комунікативні стратегії для досягнення комунікативної мети в змінних умовах спілкування [12 МОВ 4.2.2-1]; інтегрує інформацію з кількох джерел, зокрема текстів, медіатекстів, за тематикою обраного профілю або художніх текстів для виконання актуальних завдань [12 МОВ 1.4.1-1].	Співпраця. Проекти для покращення життя в громаді.	Складні речення з різними видами зв'язку Розділові знаки в складних реченнях з різними видами зв'язку. Повторення: складносурядні речення, складнопідрядні речення, безсполучникові речення.	Створення та проведення опитувань. Створення командного проєкту / командної заявки на проєкт. Розгортання речення із заданого фрагмента. Редагування речень і текстів.	Стаття «Ще одна команда нашої спільно із «SavEd» програми «UActive» реалізувала свій проєкт!» Сайт проєкту БУР «Будуємо Україну Разом» (дослідження онлайн-текстів).
Самостійно, зокрема на основі власного і чужого читацького досвіду, здійснює добір текстів, зокрема художніх текстів, медіатекстів, з різних джерел для задоволення власних пізнавальних та естетичних потреб, розв'язання суспільних проблем, успішної самореалізації [12 МОВ 2.5.1-1]; створює тексти різної жанрово-стильової належності, зокрема за тематикою обраного профілю, відповідно до індивідуальних і суспільних потреб на засадах академічної доброчесності [12 МОВ 3.1.1-1]; представляє створені тексти, зокрема за тематикою обраного профілю, в різний спосіб [12 МОВ 3.1.1-2];		Підсумковий проєкт (на вибір): 1. Представлення результатів проходження обраного онлайн-курсу. 2. Створення постера-презентації про професію, яка необхідна для відбудови України.		

Очікувані результати	Пропонований зміст		Види діяльності	Орієнтовні ресурси до уроків
	Комунікативна лінія	Мовна лінія		
Модуль 5				
виокремлює та послідовно розрізняє в почутому повідомленні, зокрема тексти, медіатексти, за тематикою обраного профілю або художньому тексті факти і судження, зокрема відмінності в інтерпретації різними суб'єктами тих самих явищ, поява яких зумовлена суб'єктивними факторами, історико-культурним або іншим контекстом [12 МОВ 1.4.3-1].	Що таке академічна доброчесність?	Пряма мова Слова автора. Способи передавання прямої мови непрямою. Розділові знаки в реченнях із прямою мовою. Повторення: складнопідрядне речення, сполучник, відмінювання займенників.	Читання, слухання, аналіз монологічних і діалогічних текстів. Перегляд тематичного відео. Відповідь на проблемні питання. Створення тексту / відео / презентації відповідно до вимог академічної доброчесності. Аналіз тексту / відео щодо дотримання вимог академічної доброчесності. Трансформація речень.	Стаття Катерина Нікішова «Що це, як працює і навіщо потрібне: 5 питань про академічну доброчесність». Анімаційний ролик «Академічна доброчесність». Онлайн-курс «Академічна доброчесність».

Очікувані результати	Пропонований зміст		Види діяльності	Орієнтовні ресурси до уроків
	Комунікативна лінія	Мовна лінія		
Виокремлює та послідовно розрізняє в почутому повідомленні, зокрема тексти, медіатексти, за тематикою обраного профілю або художньому тексті факти і судження, зокрема відмінності в інтерпретації різними суб'єктами тих самих явищ, поява яких зумовлена суб'єктивними факторами, історико-культурним або іншим контекстом [12 МОВ 1.4.3-1].	Плагіат, фабрикація, фальсифікація. Практичні інструменти перевірки дотримання академічної доброчесності.	Цитата Розділові знаки в цитатах. Графічне оформлення презентаційних матеріалів з використанням цитат. Повторення: пряма мова.	Слухання й аналіз текстів, які містять цитати. Написання допису з використанням цитат. Аналіз статті з вікіпедії / словникової статті щодо дотримання правил цитування. Перевірка тексту на дотримання вимог академічної доброчесності, зокрема з використанням цифрових засобів.	Академічні антиплагіатні системи (Unicheck, StrikePlagiarism тощо)
Слухає інформацію, різну за обсягом і тематикою обраного профілю, долаючи комунікативні перешкоди, шуми [12 МОВ 1.1.1-1]; виокремлює та послідовно розрізняє в почутому повідомленні, зокрема тексти, медіатексти, за тематикою обраного профілю або художньому тексті факти і судження, зокрема відмінності в інтерпретації різними суб'єктами тих самих явищ, поява яких зумовлена суб'єктивними	Стратегії ведення діалогу. Інтерв'ювання. Поняття про журналістську етику.	Діалог Розділові знаки в діалозі. Повторення: репліка в діалозі, стилі мовлення, стилістично маркована та нейтральна лексика, неповні речення.	Перегляд телепрограм / прочитання статей, що містять інтерв'ю. Аналіз телепрограми / статті відповідно до описаних критеріїв. Створення й розігрування усного / письмового діалогу відповідно до проблемної ситуації. Аналіз термінології	Книга Оксана Мороз «Як не стати овочем: інструкція з виживання в інфопросторі» . Відео від EdEra. «Фейк чи маніпуляція: як розрізнити?»

Очікувані результати	Пропонований зміст		Види діяльності	Орієнтовні ресурси до уроків
	Комунікативна лінія	Мовна лінія		
факторами, історико-культурним або іншим контекстом [12 МОВ 1.4.3-1]; визначає мету, прямі та приховані наміри автора усного повідомлення, відстежуючи їх можливі зміни у процесі комунікації, за потреби визначаючи прийнятні способи впливу на співрозмовника для налагодження комунікативної взаємодії та порозуміння [12 МОВ 1.4.2-1].			безбар'єрного спілкування. Моделювання ситуації, яка має ознаки маніпуляції. Створення діалогу – протидії маніпулятивним впливам. Редагування речень і текстів. Створення діалогів у різних стилях.	Подкаст «Журналістська етика в умовах війни. Пост правди, сезон 3». Стаття «Термінологія безбар'єрності» від фахівців ГО «Доступно. UA». Стаття «Без підсилення упереджень. Як висвітлювати історії про людей з інвалідністю в медіа – рекомендації ЮНЕСКО».

Очікувані результати	Пропонований зміст		Види діяльності	Орієнтовні ресурси до уроків
	Комунікативна лінія	Мовна лінія		
Самостійно, зокрема на основі власного і чужого читацького досвіду, здійснює добір текстів, зокрема художніх текстів, медіатекстів, з різних джерел для задоволення власних пізнавальних та естетичних потреб, розв'язання суспільних проблем, успішної самореалізації [12 МОВ 2.5.1-1]; спостерігає за власним і чужим мовленням для мовленнєвого самовдосконалення [12 МОВ 4.1.2-1]; створює тексти різної жанрово-стильової належності, зокрема за тематикою обраного профілю, відповідно до індивідуальних і суспільних потреб на засадах академічної доброчесності [12 МОВ 3.1.1-1]; представляє створені тексти, зокрема за тематикою обраного профілю, в різний спосіб [12 МОВ 3.1.1-2].		Підсумковий проєкт (на вибір): Проект 1. Аналіз текстів на дотримання академічної доброчесності. Проект 2. Підготовка переліку питань для інтерв'ю (онлайн або офлайн). Проведення й запис інтерв'ю.		

11 клас

Очікувані результати	Пропонований зміст		Види діяльності	Орієнтовні ресурси до уроків
	Комунікативна лінія	Мовна лінія		
Модуль 1				
Вільно застосовує та за потреби комбінує різні способи читання текстів, зокрема медіатекстів, за тематикою обраного профілю або художніх текстів у друкованому та цифровому форматі залежно від читацьких намірів та для виконання самостійно поставлених завдань [12 МОВ 2.1.1-1]; коментує та обґрунтовує актуальність порушених в одному чи кількох текстах, зокрема медіатекстах, за тематикою обраного профілю або художніх текстах проблем, спираючись на суспільно-державні (національні) цінності України, українські історико-культурні надбання і традиції у світовому ціннісному контексті [12 МОВ 2.2.1-1].	Хобі як спосіб пізнання себе і світу.	Поняття про частини мови Принципи розрізнення частин мови. Іменні частини мови. Повторення: будова слова, змінювані та незмінювані частини мови, лексичне і граматичне значення слова.	Читання, слухання, аналіз монологічних і діалогічних текстів. Перегляд тематичного відео. Відповідь на проблемні питання. Створення ментальної карти.	Відео TED-Ed «Як ярнбомбінг переріс у всесвітній рух» (субтитри українською). Стаття про засновника музею «Ремісничий двір» Федора Євтушенка.
Самостійно, зокрема на основі власного і чужого читацького досвіду, здійснює добір текстів, зокрема художніх текстів, медіатекстів, з різних джерел для задоволення власних пізнавальних та естетичних потреб, розв’язання	Блогерство як хобі.	Іменник Категорії іменника. Повторення: рід змінюваних і незмінюваних іменників, число, відмінок, власні	Читання, слухання й аналіз монологічних і діалогічних текстів. Перегляд тематичного відео. Конструювання речень із власними назвами.	Книги Юлія Данчук «Я обираю хобі. Путівник підлітка step by step». Анна Носач «Путівник підлітка.

Очікувані результати	Пропонований зміст		Види діяльності	Орієнтовні ресурси до уроків
	Комунікативна лінія	Мовна лінія		
суспільних проблем, успішної самореалізації [12 МОВ 2.5.1-1].		назви, загальні назви.	Трансформація та редагування речень і текстів. Розповідь про власне хобі. Аналіз комунікативних стратегій у коротких українських відеоформатах.	Мій крутезний блог». Відео Андрія Шимановського, Данила Гайдамахи, Ідеї Олександрівни, Марії Словолуб. Відеокурс Безоплатний курс блогерства для підлітків з інвалідністю від ГО «Відчуй».
Вільно застосовує та за потреби комбінує різні способи читання текстів, зокрема медіатекстів, за тематикою обраного профілю або художніх текстів у друкованому та цифровому форматі залежно від читацьких намірів та для виконання самостійно поставлених завдань [12 МОВ 2.1.1-1]; коментує та обґрунтовує актуальність порушених в одному чи кількох текстах, зокрема медіатекстах, за тематикою обраного профілю або художніх текстах проблем,	Технологічні хобі: фотографія, відеоблогінг, велоспорт.	Способи творення іменників. Повторення: складні іменники.	Читання, слухання й аналіз монологічних і діалогічних текстів. Перегляд тематичних відео. Аналіз інфографіки. Самостійне конструювання речень.	Книга Валерій Кришень «Проїду світ».

Очікувані результати	Пропонований зміст		Види діяльності	Орієнтовні ресурси до уроків
	Комунікативна лінія	Мовна лінія		
спираючись на суспільно-державні (національні) цінності України, українські історико-культурні надбання і традиції у світовому ціннісному контексті [12 МОВ 2.2.1-1].			Трансформація та редагування речень і текстів.	
Самостійно, зокрема на основі власного і чужого читацького досвіду, здійснює добір текстів, зокрема художніх текстів, медіатекстів, з різних джерел для задоволення власних пізнавальних та естетичних потреб, розв'язання суспільних проблем, успішної самореалізації [12 МОВ 2.5.1-1]; застосовує доцільні способи фіксування інформації з одного або кількох текстів, зокрема медіатекстів, за тематикою обраного профілю або художніх текстів, множинних та/або неструктурованих текстів, використовуючи вербальні і візуальні засоби, дотримуючись принципів авторського права [12 МОВ 2.6.1-1].	Хобі підлітків у різних країнах: аніме, кулінарія, подорож, спорт.	Відмінювання й правопис запозичених іменників. Повторення: правопис слів іншомовного походження.	Читання, слухання й аналіз монологічних і діалогічних текстів. Самостійне конструювання речень із різними видами підмета. Трансформація та редагування речень і текстів. Створення діалогів, меню, часоліній.	Книга Олександра Фідкевич «Як начинити гадюку салом».

Очікувані результати	Пропонований зміст		Види діяльності	Орієнтовні ресурси до уроків
	Комунікативна лінія	Мовна лінія		
Застосовує доцільні способи фіксування інформації з одного або кількох текстів, зокрема медіатекстів, за тематикою обраного профілю або художніх текстів, множинних та/або неструктурованих текстів, використовуючи вербальні і візуальні засоби, дотримуючись принципів авторського права [12 МОВ 2.6.1-1]	Соціальна складова мого хобі. Графіті, стінописи.	Складні випадки відмінювання іменників. Повторення: тверда, м'яка, мішана групи іменників I та II відмін.	Читання, слухання, аналіз та обговорення монологічних і діалогічних текстів. Перегляд тематичних відео. Трансформація та редагування речень і текстів.	Відео та статті Платформа Ukrainer. «Україна на велосипедах» «Сєверодонецьк. Малювати, щоб змінювати простір».
спостерігає за власним і чужим мовленням для мовленнєвого самовдосконалення [12 МОВ 4.1.2-1]; здійснює онлайн-взаємодію, зокрема дискутує в цифровому середовищі в режимі реального часу, толерантно обстоюючи власну позицію, дотримуючись засад академічної доброчесності та норм електронного спілкування [12 МОВ 3.2.2-1].	Хобі як спосіб соціальної комунікації. Соціальна відповідальність.	Чоловічі й жіночі імена, прізвища та імена по батькові. Повторення: звертання.	Читання, слухання, аналіз та обговорення монологічних і діалогічних текстів. Самостійне конструювання речень. Трансформація та редагування речень і текстів. Створення повідомлення у віртуальному просторі (пост, коментар, лист тощо). Обговорення комунікативної ситуації.	Книга Дмитро Афанасьєв «Хто, якщо не ми? Інструменти змін від громадських лідерів». Платформа Ukrainer «Як працює соціальна відповідальність?». «Агенти крові. Розвивати свідоме донорство в Україні». «Від kota до лося: як працює Команда порятунку тварин».

Очікувані результати	Пропонований зміст		Види діяльності	Орієнтовні ресурси до уроків
	Комунікативна лінія	Мовна лінія		
				Сайти / інформаційні матеріали про волонтерські ініціативи (наприклад, проєкт «Будуємо Україну разом»).
Слухає інформацію, різну за обсягом і тематикою обраного профілю, долаючи комунікативні перешкоди, шуми [12 МОВ 1.1.1-1]; спостерігає за власним і чужим мовленням для мовленнєвого самовдосконалення [12 МОВ 4.1.2-1]; обґрунтовує перспективи використання інформації з одного чи кількох прочитаних текстів, зокрема медіатекстів, за тематикою обраного профілю або художніх текстів (медіатекстів), множинних та/або неструктурованих текстів для досягнення особистісної і суспільно значущих цілей і розв'язання життєво важливих проблем [12 МОВ 2.4.1-3].	Розповідь про своє хобі в соцмережах, подкастах. Хейтерство.	Синтаксична роль іменника. Повторення: члени речення (складений іменний присудок; тире між підметом і присудком).	Виконання вправ. Трансформація та редагування речень і текстів. Обговорення комунікативної ситуації.	Книга Ерік Ньюзум «Гучніше. Як створювати круті подкасти». Подкаст Данила Гайдамахи «Знак переходу». Стаття «Армії ботів. Як працюють українські армії медіаклікерів у фейсбуці». Стаття «Хейт заради хейту. Як працюють механізми ненависті в українських соцмережах, приклад "Пташки"».

Очікувані результати	Пропонований зміст		Види діяльності	Орієнтовні ресурси до уроків
	Комунікативна лінія	Мовна лінія		
Створює індивідуальний/колективний творчий продукт для самовираження, спираючись на власний читацький досвід [12 MOV 2.7.1-1]; створює тексти різної жанрово-стильової належності, зокрема за тематикою обраного профілю, відповідно до індивідуальних і суспільних потреб на засадах академічної доброчесності [12 MOV 3.1.1-1]; представляє створені тексти, зокрема за тематикою обраного профілю, в різний спосіб [12 MOV 3.1.1-2].	Підсумковий проєкт (на вибір).	Проект 1. Виступ у форматі TED про хобі / волонтерську ініціативу. Проект 2. Створення подкасту / блогу про хобі / волонтерську ініціативу.		
Модуль 2				
Коментує та обґрунтовує актуальність порушених в одному чи кількох текстах (медіатекстах) за тематикою обраного профілю або художніх текстах проблем, спираючись на суспільно-державні (національні) цінності України, українські історико-культурні надбання і традиції у світовому ціннісному контексті [12 MOV 2.2.1-1].	Співіснування людини і природи.	Прикметник Категорії прикметника. Повторення: розрізнення прикметників та інших частин мови; правопис -н- та -ни- .	Читання, слухання, аналіз та обговорення монологічних і діалогічних текстів. Перегляд та аналіз навчального відео. Створення допису за змістом переглянутого відео. Самостійне конструювання речень. Трансформація та редагування речень і текстів.	Платформа Ukrainer «Беремицьке. Відновлювати природу. Канівський заповідник. Вартові природи». Книга Трей Гауді «Сила запитань. Як ефективно комунікувати й

Очікувані результати	Пропонований зміст		Види діяльності	Орієнтовні ресурси до уроків
	Комунікативна лінія	Мовна лінія		
			Дискусія.	переконувати інших».
Застосовує різні комунікативні стратегії для досягнення комунікативної мети в змінних умовах спілкування [12 МОВ 4.2.2-1]; виокремлює різні види помилок у власних і чужих текстах, пояснює причини виникнення таких помилок [12 МОВ 3.3.1-1] обирає способи вдосконалення тексту за самостійно визначеними критеріями [12 МОВ 3.3.1-2].	Дика природа (тварини, якими я захоплююся).	Розряди прикметників за лексичним значенням. Творення відносних і присвійних прикметників. Повторення: перехід прикметників в іменники; чергування звуків (голосних і приголосних).	Читання, слухання, аналіз та обговорення монологічних і діалогічних текстів. Самостійне конструювання речень. Трансформація та редагування речень і текстів.	Книга Марина Шквиря «Хижі хроніки. Як полюють, кохають та ворогують ведмеді, леви і вовки».
Застосовує доцільні способи фіксування інформації з одного або кількох текстів (медіатекстів) за тематикою обраного профілю або художніх текстів, множинних та/або неструктурованих текстів, використовуючи вербальні і візуальні засоби, дотримуючись принципів авторського права [12 МОВ 2.6.1-1].	Як тварини стають «лідерами думок»?	Ступені порівняння. Граматичні помилки у вживанні прикметників. Повторення: чергування приголосних при творенні ступенів порівняння прикметників.	Читання, слухання, аналіз та обговорення монологічних і діалогічних текстів. Самостійне конструювання речень. Трансформація та редагування речень і текстів.	Книга Наталія Атамась «Пташина історія. Скандали, інтриги і мистецтво виживання». Стаття «Кіт, що важить 10 гігабайтів: Олена Павлова про українського комікс-персонажа».

Очікувані результати	Пропонований зміст		Види діяльності	Орієнтовні ресурси до уроків
	Комунікативна лінія	Мовна лінія		
Слухає інформацію, різну за обсягом і тематикою обраного профілю, долаючи комунікативні перешкоди, шуми [12 МОВ 1.1.1-1]; спостерігає за власним і чужим мовленням для мовленнєвого самовдосконалення [12 МОВ 4.1.2-1].	Вимирання тварин. Способи допомоги, порятунку і збереження тварин. Заповідники під час війни.	Складні випадки відмінювання й правопису прикметників. Повторення: правопис прикметників разом і з дефісом.	Читання, слухання, аналіз та обговорення монологічних і діалогічних текстів. Перегляд та аналіз навчального відео. Створення допису за змістом переглянутого відео. Самостійне конструювання речень. Трансформація та редагування речень і текстів.	Червона книга України. Статті «Шлях Мішеля. Від буйволів до спільноти». «Створити й охороняти парк». «Окупація та Надія «Меотиди». «Галицький парк. З мисливця в охоронця природи». «Домажир. Ведмеді, врятовані від людей». «Тузлівські лимани: дельфіни, птахи і волонтери». «Асканія-Нова: перший степовий заповідник».

Очікувані результати	Пропонований зміст		Види діяльності	Орієнтовні ресурси до уроків
	Комунікативна лінія	Мовна лінія		
Слухає інформацію, різну за обсягом і тематикою обраного профілю, долаючи комунікативні перешкоди, шуми [12 МОВ 1.1.1-1] створює тексти різної жанрово-стильової належності, зокрема за тематикою обраного профілю, відповідно до індивідуальних і суспільних потреб на засадах академічної доброчесності [12 МОВ 3.1.1-1]; спостерігає за власним і чужим мовленням для мовленнєвого самовдосконалення [12 МОВ 4.1.2-1].	Наша планета Земля. Гіпотези виникнення життя на Землі.	Числівник Категорії числівника як іменної частини мови. Групи числівників за значенням і будовою. Повторення: розрізнення числівників та іменників / прислівників (два-двійка, мало/багато), правопис числівників: разом та окремо, знак м'якшення.	Читання, слухання, аналіз та обговорення монологічних і діалогічних текстів. Перегляд та аналіз навчального відео. Дискусія. Створення ментальної карти. Створення допису за змістом переглянутого відео. Самостійне конструювання речень. Трансформація та редагування речень і текстів.	Стаття Елеонора Чорноморченко «Пласка Земля і президенти-рептилоїди: розбираємо астрономічні міфи разом із науковцями».
Застосовує доцільні способи фіксування інформації з одного або кількох текстів (медіатекстів) за тематикою обраного профілю або художніх текстів, множинних та/або неструктурованих текстів, використовуючи вербальні і візуальні засоби, дотримуючись принципів авторського права [12 МОВ 2.6.1-1] застосовує різні комунікативні стратегії для досягнення комунікативної мети в змінних	Дослідження Всесвіту.	Типи відмінювання кількісних числівників. Відмінювання порядкових і дробових числівників. Повторення: відмінювання складених числівників.	Читання, слухання, аналіз та обговорення монологічних і діалогічних текстів. Перегляд та аналіз навчального відео. Створення допису за змістом переглянутого відео. Самостійне конструювання речень.	Конспект лекції Джона Мазера «Про дитячі роки Всесвіту й таємниці космосу». Стаття Анастасія Шкрюба «Дослідники колонізації Марса та гамма-спалахів: три історії юних українських космодослідників».

Очікувані результати	Пропонований зміст		Види діяльності	Орієнтовні ресурси до уроків
	Комунікативна лінія	Мовна лінія		
умовах спілкування [12 МОВ 4.2.2-1].			Трансформація та редагування речень і текстів.	Книга Стівен Гокінг і Леонард Млодінов «Великий замисел».
Застосовує різні комунікативні стратегії для досягнення комунікативної мети в змінних умовах спілкування [12 МОВ 4.2.2-1]; обґрунтовує перспективи використання інформації з одного чи кількох прочитаних текстів (медіатекстів) за тематикою обраного профілю або художніх текстів (медіатекстів), множинних та/або неструктурованих текстів для досягнення суспільно значущих цілей і розв'язання життєво важливих проблем [12 МОВ 2.4.1-3].	Тривалість життя планети Земля.	Особливості поєднання числівників з іменниками. Повторення: дробові й збірні числівники.	Читання, слухання, аналіз та обговорення монологічних і діалогічних текстів. Дискусія. Створення часолінії. Самостійне конструювання речень. Трансформація та редагування речень і текстів.	Книга Кейті Мак «Повний кінець *на думку астрофізиків».
Застосовує різні комунікативні стратегії для досягнення комунікативної мети в змінних умовах спілкування [12 МОВ 4.2.2-1]; коментує та обґрунтовує актуальність порушених в одному чи кількох текстах (медіатекстах) за тематикою обраного профілю або художніх текстах проблем, спираючись на суспільно-державні (національні)	Щоденник дослідника.	Використання числівників на позначення часу.	Читання, слухання, аналіз та обговорення монологічних і діалогічних текстів. Самостійне конструювання речень. Трансформація та редагування речень і текстів.	Книга Наталія Атамась «Птахи в місті. Життя і виживання в бетонних джунглях».

Очікувані результати	Пропонований зміст		Види діяльності	Орієнтовні ресурси до уроків
	Комунікативна лінія	Мовна лінія		
цінності України, українські історико-культурні надбання і традиції у світовому ціннісному контексті [12 МОВ 2.2.1-1].			Створення плану-розпорядку дня.	
Спостерігає за власним і чужим мовленням для мовленнєвого самовдосконалення [12 МОВ 4.1.2-1]; створює тексти різної жанрово-стильової належності, зокрема за тематикою обраного профілю, відповідно до індивідуальних і суспільних потреб на засадах академічної доброчесності [12 МОВ 3.1.1-1].	Кліматичні зміни.	Синтаксична роль прикметників і числівників. Повторення: складений іменний присудок.	Читання, слухання, аналіз та обговорення монологічних і діалогічних текстів. Перегляд та аналіз навчального відео. Створення допису за змістом переглянутого відео. Дискусія та дебати. Самостійне конструювання речень. Трансформація та редагування речень і текстів.	Книга Білл Гейтс «Як відвернути кліматичну катастрофу. Де ми зараз і що нам робити далі».
Створює індивідуальний/колективний творчий продукт для самовираження, спираючись на власний читацький досвід [12 МОВ 2.7.1-1]; створює тексти різної жанрово-стильової належності, зокрема за тематикою обраного профілю, відповідно до індивідуальних і суспільних потреб на засадах		Підсумковий проєкт Створення постера-алгоритму «Мій футуристичний прогноз для людства та планети». Наприклад: гіпотеза (Земля через 100 років), формат тестів із глянсових		

Очікувані результати	Пропонований зміст		Види діяльності	Орієнтовні ресурси до уроків
	Комунікативна лінія	Мовна лінія		
академічної доброчесності [12 МОВ 3.1.1-1]; представляє створені тексти, зокрема за тематикою обраного профілю, в різний спосіб [12 МОВ 3.1.1-2].		журналів: якщо...то, а якщо – то). Використовуємо числівники: якщо на 2% обмежити використання дезодорантів, то на 1 місяць продовжимо життя на планеті тощо.		
Модуль 3				
Слухає інформацію, різну за обсягом і тематикою обраного профілю, долаючи комунікативні перешкоди, шуми [12 МОВ 1.1.1-1]; застосовує різні комунікативні стратегії для досягнення комунікативної мети в змінних умовах спілкування [12 МОВ 4.2.2-1].	Реальний і вигаданий світи: навіщо люди вигадують альтернативні всесвіти й віртуальні реальності.	Займенник Категорії займенника як іменної частини мови. Розряди займенників за значенням. Повторення: іменні частини мови (іменник, прикметник, числівник).	Читання, слухання, аналіз та обговорення монологічних і діалогічних текстів. Перегляд та аналіз навчального відео. Створення допису, анотації за змістом переглянутого відео. Самостійне конструювання речень. Трансформація та редагування речень і текстів.	Книга Роджер Макнамі «Зафейсбучені». Фільм «Соціальна дилема» (США, 2020, режисер Джефф Орловські). Подкаст «Проект «Інтелект»». Епізод 9: змішана реальність від компанії». Сайт «Українські комікси».

Очікувані результати	Пропонований зміст		Види діяльності	Орієнтовні ресурси до уроків
	Комунікативна лінія	Мовна лінія		
Спостерігає за власним і чужим мовленням для мовленнєвого самовдосконалення [12 МОВ 4.1.2-1]; створює індивідуальний/колективний творчий продукт для самовираження, спираючись на власний читацький досвід [12 МОВ 2.7.1-1].	Мій вигаданий світ: який він? Ігри, комікси, манга.	Відмінювання займенників. Повторення: відмінки іменників. Граматична помилка (їх – їхній тощо).	Читання, слухання, аналіз та обговорення монологічних і діалогічних текстів. Перегляд та аналіз навчального відео. Створення допису за змістом переглянутого відео. Самостійне конструювання речень. Трансформація та редагування речень і текстів. Створення коміксів.	Стаття «Kyiv Comic Con – простір для таких божевільних, як і ти». Стаття «Створіть комікс: як планувати і викладати». Сайт «Українська література в коміксах».
Застосовує різні комунікативні стратегії для досягнення комунікативної мети в змінних умовах спілкування [12 МОВ 4.2.2-1]; спостерігає за власним і чужим мовленням для мовленнєвого самовдосконалення [12 МОВ 4.1.2-1].	Всесвіти коміксів Marvel, DC та українські мальовиси.	Правопис займенників. Повторення: правопис часток, прийменник.	Читання, слухання, аналіз та обговорення монологічних і діалогічних текстів. Перегляд та аналіз навчального відео. Самостійне конструювання речень.	Стаття «Marvel Comics Мультивсесвіт (Marvel Comics)». Стаття «11 українських мальовисів, що перенесуть вас до іншого виміру». Стаття «Українські мальовиси: історії перших видань та

Очікувані результати	Пропонований зміст		Види діяльності	Орієнтовні ресурси до уроків
	Комунікативна лінія	Мовна лінія		
				сюжети сучасних коміксів». Комікс «INKER: журнал соціальних мальовисів. Випуск 1. Маріуполь»
Застосовує різні комунікативні стратегії для досягнення комунікативної мети в змінних умовах спілкування [12 МОВ 4.2.2-1]; спостерігає за власним і чужим мовленням для мовленнєвого самовдосконалення [12 МОВ 4.1.2-1].	Екранізації коміксів: аналіз трейлерів.	Синтаксична роль займенників. Повторення: відмінювання займенників, уживання прийменника.	Читання, слухання, аналіз та обговорення монологічних і діалогічних текстів. Перегляд та аналіз навчального відео. Створення допису за змістом переглянутого відео. Самостійне конструювання речень.	Відео «Воля (комікс) Трейлер №1 (2017)». Стаття «Перша в Україні екранізація коміксу «Максим Оса та золото песиголовця» – у кіно до Дня українського козацтва!»
Застосовує різні комунікативні стратегії для досягнення комунікативної мети в змінних умовах спілкування [12 МОВ 4.2.2-1]; спостерігає за власним і чужим мовленням для мовленнєвого самовдосконалення [12 МОВ 4.1.2-1].	Зв'язок між минулим, сучасним і майбутнім у творах наукових фантастів.	Дієслово. Граматичні категорії дієслова. Форми дієслова Повторення: будова дієслова (суфікс -ти , основи дієслова), складні випадки в наголошуванні дієслів (ідемо́, веземо́).	Читання, слухання, аналіз та обговорення монологічних і діалогічних текстів. Перегляд та аналіз навчального відео. Створення відеоогляду книги за змістом прочитаного / переглянутого відео.	«Ілларіон Павлюк і його «Танець недоумка»//чому так мегакруто і мегацікаво?» (відеоогляд) . Відеопрезентація книги Ілларіона Павлюка «Танець

Очікувані результати	Пропонований зміст		Види діяльності	Орієнтовні ресурси до уроків
	Комунікативна лінія	Мовна лінія		
			Самостійне конструювання речень.	недоумка» в книгарні «Є».
Задовольняє потребу в індивідуальній і колективній мовленнєвій творчості, послуговуючись здобутими знаннями з мови [12 МОВ 4.2.1-1]; спостерігає за власним і чужим мовленням для мовленнєвого самовдосконалення [12 МОВ 4.1.2-1].	Створення альтернативної реальності (геймінг тощо). Залежність від ігор чи пошук іншого світу? Стримінг.	Способи дієслова. Повторення: правопис часток, типові помилки у творенні наказового способу дієслова.	Читання, слухання, аналіз та обговорення монологічних і діалогічних текстів. Перегляд та аналіз навчального відео. Створення відеоогляду книги за змістом прочитаного / переглянутого відео. Самостійне конструювання речень.	Стаття «Що таке VR? Поняття віртуальної реальності». Стаття «Вигаданий світ: українські проекти у VR та AR». Стаття «Уперше в історії відеогру внесуть у перелік рекомендованої літератури». Стаття «Проект «Інтелект». Воєнний сезон. Епізод 7. Відеоігри для військових і цивільних».
Задовольняє потребу в індивідуальній і колективній мовленнєвій творчості, послуговуючись здобутими знаннями з мови [12 МОВ 4.2.1-1];	Наукове обґрунтування створення альтернативних світів.	Дієвідмінювання дієслів. Повторення: особові займенники, чергування в коренях	Читання, слухання, аналіз та обговорення монологічних і діалогічних текстів.	Фільм «Інтерстеллар» (США, 2014, режисер Крістофер Нолан)

Очікувані результати	Пропонований зміст		Види діяльності	Орієнтовні ресурси до уроків
	Комунікативна лінія	Мовна лінія		
спостерігає за власним і чужим мовленням для мовленнєвого самовдосконалення [12 МОВ 4.1.2-1].		дієслів, правопис голосних у коренях дієслів.	Перегляд та аналіз навчального відео. Самостійне конструювання речень. Обговорення фільмів, книг тощо. Написання анотації / відгуку на переглянутий фільм.	Книга Мічіо Кайку «Фізика майбутнього». Стаття «Дослідження космосу: що на нас чекає у майбутньому?» Стаття «10 фільмів про альтернативну реальність та паралельні світи».
Визначає мету, прямі та приховані наміри автора усного повідомлення, відстежуючи їх можливі зміни у процесі комунікації, за потреби визначаючи прийнятні способи впливу на співрозмовника для налагодження комунікативної взаємодії та порозуміння [12 МОВ 1.4.2-1]; коментує та обґрунтовує актуальність порушених в одному чи кількох текстах (медіатекстах) за тематикою обраного профілю або художніх текстах проблем, спираючись на	Хто досліджує альтернативні світи?	Синтаксична роль дієслова. Повторення: члени речення, види присудків. Тире між підметом і присудком.	Читання, слухання, аналіз та обговорення монологічних і діалогічних текстів. Перегляд та аналіз навчального відео. Самостійне конструювання речень. Обговорення фільмів, книг тощо. Усний і письмовий перекази. Інтерв'ю.	Стаття «Про кар'єру астрофізикині, дослідження галактик та екзокомет: інтерв'ю з науковицею Дар'єю Добричевою». Стаття «Як це — запустити свій науковий проєкт у космос на ракеті»

Очікувані результати	Пропонований зміст		Види діяльності	Орієнтовні ресурси до уроків
	Комунікативна лінія	Мовна лінія		
суспільно-державні (національні) цінності України, українські історико-культурні надбання і традиції у світовому ціннісному контексті [12 МОВ 2.2.1-1].				SpaceX Dragon: історія Михайла Гарькавця. Стаття «Дослідники колонізації Марса та гамма-спалахів: три історії юних українських космодослідників».
Задовольняє потребу в індивідуальній і колективній мовленнєвій творчості, послуговуючись здобутими знаннями з мови [12 МОВ 4.2.1-1]. створює тексти різної жанрово-стильової належності, зокрема за тематикою обраного профілю, відповідно до індивідуальних і суспільних потреб на засадах академічної доброчесності [12 МОВ 3.1.1-1]; представляє створені тексти, зокрема за тематикою обраного профілю, в різний спосіб [12 МОВ 3.1.1-2];		Підсумковий проєкт Варіант 1. Створення інструкції мандрівнику / мандрівниці на іншу планету. Варіант 2. Запис стримінгового відео.		

Очікувані результати	Пропонований зміст		Види діяльності	Орієнтовні ресурси до уроків
	Комунікативна лінія	Мовна лінія		
Модуль 4				
Слухає інформацію, різну за обсягом і тематикою обраного профілю, долаючи комунікативні перешкоди, шуми [12 МОВ 1.1.1-1]; застосовує різні прийоми для забезпечення комунікації в різних ситуаціях спілкування за тематикою обраного профілю, дотримуючись норм культури спілкування [12 МОВ 1.1.2-1]; задовольняє потребу в індивідуальній і колективній мовленнєвій творчості, послуговуючись здобутими знаннями з мови [12 МОВ 4.2.1-1].	Чи легко здійснити мрію? Житомир космічний. С. П. Корольов – інженер-конструктор, творець практичної космонавтики* * можна замінити тему на знайомство з діяльністю видатних винахідників свого регіону, зважаючи на територіальне розташування ліцею	Дієприкметник як особлива форма дієслова Повторення: творення активних і пасивних дієприкметників, форм на -но, -то. Граматичні помилки у вживанні дієприкметників.	Читання, слухання, аналіз та обговорення монологічних і діалогічних текстів. Перегляд та аналіз навчального відео. Самостійне конструювання речень. Усний і письмовий перекази. Відгук про переглянуту документальну кінострічку.	Стаття «Незламний. Шлях до мрії».
Слухає інформацію, різну за обсягом і тематикою обраного профілю, долаючи комунікативні перешкоди, шуми [12 МОВ 1.1.1-1]; застосовує різні прийоми для забезпечення комунікації в різних ситуаціях спілкування за тематикою обраного профілю, дотримуючись норм культури спілкування [12 МОВ 1.1.2-1]; задовольняє потребу в індивідуальній і колективній мовленнєвій творчості,	Мій шлях до втілення мрії в життя. SMART-цілі.	Правопис дієприкметників Повторення: правопис -н- у дієприкметниках та -нн- у прикметниках).	Читання, слухання, аналіз та обговорення монологічних і діалогічних текстів. Перегляд та аналіз навчального відео. Самостійне конструювання речень. Усний і письмовий перекази.	Стаття «Як ставити та досягати цілей з допомогою методики SMART». Стаття «Ціль. як визначати і досягати. 12 найважливіших книжок про те, як

Очікувані результати	Пропонований зміст		Види діяльності	Орієнтовні ресурси до уроків
	Комунікативна лінія	Мовна лінія		
послугуючись здобутими знаннями з мови [12 МОВ 4.2.1-1].			Запис цілі за методикою SMART.	втілювати мрії в життя».
Слухає інформацію, різну за обсягом і тематикою обраного профілю, долаючи комунікативні перешкоди, шуми [12 МОВ 1.1.1-1]; застосовує різні прийоми для забезпечення комунікації в різних ситуаціях спілкування за тематикою обраного профілю, дотримуючись норм культури спілкування [12 МОВ 1.1.2-1]; задовольняє потребу в індивідуальній і колективній мовленнєвій творчості, послугуючись здобутими знаннями з мови [12 МОВ 4.2.1-1].	Віртуальні подорожі до музею / на виставку. Національний музей космонавтики імені С. П. Корольова* * можна замінити тему на знайомство з експозицією іншого музею – наприклад, у своєму регіоні.	Дієприкметниковий зворот. Повторення: словосполучення, відокремлені/невідокремлені поширені й непоширені означення. Граматична помилка в реченнях з дієприкметниковим зворотом (порядок слів).	Читання, слухання, аналіз та обговорення монологічних і діалогічних текстів. Перегляд та аналіз навчального відео. Самостійне конструювання речень. Створення подкастів/постерів/ відеоогляду/ соціальної реклами з використанням дієприкметникових зворотів про екскурсію до Національного музею космонавтики імені С. П. Корольова (відвідану виставку, омріяну подорож).	Віртуальний 3D-тур Національним музеєм космонавтики імені С. П. Корольова Найвідоміші музеї Європи. Книга Ондражей Хробак, Ростіслав Коричанек, Мартін Ванек «Як творити галерею». Віртуальний тур музеєм (на вибір – наприклад, https://museum-portal.com/ua/muzei).
Застосовує різні прийоми для забезпечення комунікації в різних ситуаціях спілкування за тематикою обраного профілю, дотримуючись норм культури спілкування [12 МОВ 1.1.2-1]; обґрунтовує перспективи	Урятувати «Мрію».	Дієприслівник як форма дієслова Повторення: дієслова доконаного/недоконаного виду, творення дієприслівників,	Читання, слухання, аналіз та обговорення монологічних і діалогічних текстів. Перегляд та аналіз навчального відео.	Стаття «Як Гостомель чинив опір окупації!». Стаття

Очікувані результати	Пропонований зміст		Види діяльності	Орієнтовні ресурси до уроків
	Комунікативна лінія	Мовна лінія		
використання інформації з одного чи кількох прочитаних текстів (медіатекстів) за тематикою обраного профілю або художніх текстів (медіатекстів), множинних та/або неструктурованих текстів для досягнення особистісно і суспільно значущих цілей і розв'язання життєво важливих проблем [12 МОВ 2.4.1-3].		граматична помилка при творенні дієприслівників (суфікси -учи, -ючи, -ачи, -ячи).	Самостійне конструювання речень. Дебати на одну з тем: «Відновлювати старе чи будувати нове?» «Відновлення літака Ан-255 «Мрія»: економічна чи ідеологічна потреба?»	«Як окупанти знищили найбільший транспортний літак у світі. Скільки дійсно коштує його відновлення і що для цього потрібно?» Стаття «Зруйнована «Мрія». Чи вигідно Україні відбудовувати знищений літак?»
Виявляє гнучкість і стійкість в обстоюванні власної позиції з урахуванням різних думок, аргументів щодо певної проблеми за тематикою обраного профілю, зокрема проблеми, порушеної в художньому тексті, медіатексті [12 МОВ 1.6.1-1]; раціонально поєднує використання вербальних та невербальних засобів в умовах реалізації різних комунікативних стратегій, виявляючи мовну стійкість [12 МОВ 1.6.1-2]; вибудовує комунікацію з іншими, забезпечуючи позитивний емоційний фон завдяки врахуванню	Рефлексія проведених дебатів. Конструктивна й неконструктивна критика. Аргументи й контраргументи.	Дієприслівниковий зворот. Повторення: відокремлення одиничних дієприслівників, фразеологізми, у складі яких є дієприслівники; граматичні помилки при вживанні дієприслівникових зворотів.	Читання, слухання, аналіз та обговорення монологічних і діалогічних текстів. Перегляд та аналіз навчального відео. Самостійне конструювання речень Створення порад: «Як працювати з провокаціями публічної дискусії, як реагувати на неконструктивну критику?»	Книга Трей Гауді «Сила запитань. Як ефективно комунікувати й переконувати інших?» Відео (публічна дискусія «Під ноги дивись. Розмова про мистецтво, ландшафт і землю».

Очікувані результати	Пропонований зміст		Види діяльності	Орієнтовні ресурси до уроків
	Комунікативна лінія	Мовна лінія		
особливостей контексту та інших важливих характеристик ситуації спілкування [12 МОВ 1.7.2-1]; задовольняє потребу в індивідуальній і колективній мовленнєвій творчості, послуговуючись здобутими знаннями з мови [12 МОВ 4.2.1-1].			Використання аргументів і контраргументів.	
Виявляє гнучкість і стійкість в обстоюванні власної позиції з урахуванням різних думок, аргументів щодо певної проблеми за тематикою обраного профілю, зокрема проблеми, порушеної в художньому тексті, медіатексті [12 МОВ 1.6.1-1]; раціонально поєднує використання вербальних та невербальних засобів в умовах реалізації різних комунікативних стратегій, виявляючи мовну стійкість [12 МОВ 1.6.1-2].	Фестиваль, флешмоб, виставка на честь певної події. Ревіталізація простору.	Синтаксична роль дієприкметників (дієприкметникових зворотів) і дієприслівників (дієприслівникових зворотів). Повторення: відокремлені означення й відокремлені обставини.	Читання, слухання, аналіз та обговорення монологічних і діалогічних текстів. Перегляд та аналіз навчального відео. Самостійне конструювання речень. Покрокова інструкція роботи з організації фестивалю на честь певної події.	Відео й стаття «Житомир. Як ревіталізують завод «Електровимірювач». Відео й стаття «Хата-майстерня - простір, що формує спільноту». Стаття «Чим є Мистецький арсенал?»
Слухає інформацію, різну за обсягом і тематикою обраного профілю, долаючи комунікативні перешкоди, шуми [12 МОВ 1.1.1-1]; застосовує різні прийоми для забезпечення комунікації в різних ситуаціях спілкування за тематикою обраного профілю, дотримуючись норм культури спілкування [12 МОВ 1.1.2-1];	Авіафестивали України.	Прислівник Розряди прислівників за значенням. Повторення: наголос у прислівниках.	Читання, слухання, аналіз та обговорення монологічних і діалогічних текстів. Перегляд та аналіз навчального відео. Самостійне конструювання речень.	Відео «Винищувачі та фігури вищого пілотажу: у Житомирі стартував авіафестиваль «Korolev Avia Fest».

Очікувані результати	Пропонований зміст		Види діяльності	Орієнтовні ресурси до уроків
	Комунікативна лінія	Мовна лінія		
задовольняє потребу в індивідуальній і колективній мовленнєвій творчості, послуговуючись здобутими знаннями з мови [12 МОВ 4.2.1-1].			Покрокова інструкція роботи з організації фестивалю на честь певної події. Складання гасел уболівальників на підтримку команд авіафесту.	Сайт «KharkivAVIAfest-2022 - авіаційний фестиваль в Коротичі».
Застосовує різні прийоми для забезпечення комунікації в різних ситуаціях спілкування за тематикою обраного профілю, дотримуючись норм культури спілкування [12 МОВ 1.1.2-1]; виявляє гнучкість і стійкість в обстоюванні власної позиції з урахуванням різних думок, аргументів щодо певної проблеми за тематикою обраного профілю, зокрема проблеми, порушеної в художньому тексті, медіатексті [12 МОВ 1.6.1-1]; раціонально поєднує використання вербальних та невербальних засобів в умовах реалізації різних комунікативних стратегій, виявляючи мовну стійкість [12 МОВ 1.6.1-2]; задовольняє потребу в індивідуальній і колективній мовленнєвій творчості, послуговуючись здобутими знаннями з мови [12 МОВ 4.2.1-1].	Культурні події як спосіб зберегти пам'ять та ідентичність	Правопис прислівників. Повторення: ступені порівняння прислівників, граматична помилка, чергування приголосних при творенні ступенів порівняння.	Читання, слухання, аналіз та обговорення монологічних і діалогічних текстів. Перегляд та аналіз навчального відео. Самостійне конструювання речень. Читання, аналіз інфографіки. Створення постерів до авіафесту.	Відео «Національна пам'ять та її складові» (від «Культурного проєкту»); Стаття Оксана Довгополова «Причетність до спільноти: про історичну пам'ять і здатність обирати». Платформа «Минуле / Майбутнє / Мистецтво».

Очікувані результати	Пропонований зміст		Види діяльності	Орієнтовні ресурси до уроків
	Комунікативна лінія	Мовна лінія		
Задовольняє потребу в індивідуальній і колективній мовленнєвій творчості, послуговуючись здобутими знаннями з мови [12 МОВ 4.2.1-1].	Репортаж про проведення події .	Синтаксична роль прислівника. Повторення: модальні прислівники (треба, варто, можна...), присудок (тихо, сумно тощо), обставина.	Читання, слухання, аналіз та обговорення монологічних і діалогічних текстів. Перегляд та аналіз навчального відео. Самостійне конструювання речень. Читання й аналіз інфографіки. Інтерв'ю, репортаж.	Стаття «Очевидні речі, або Як зробити хороший репортаж». Стаття «Як написати репортаж для радіо - 8 порад для початківців».
Створює індивідуальний/ колективний творчий продукт для самовираження, спираючись на власний читацький досвід [12 МОВ 2.7.1-1]; створює тексти різної жанрово-стильової належності, зокрема за тематикою обраного профілю, відповідно до індивідуальних і суспільних потреб на засадах академічної доброчесності [12 МОВ 3.1.1-1]; представляє створені тексти, зокрема за тематикою обраного профілю, в різний спосіб [12 МОВ 3.1.1-2].		Підсумковий проєкт Створення серії товарів, присвячених місту / селу з використанням дієприслівників, дієприкметників, прислівників у слоганах, візуальному оформленні й презентації.		

Очікувані результати	Пропонований зміст		Види діяльності	Орієнтовні ресурси до уроків
	Комунікативна лінія	Мовна лінія		
Модуль 5				
Застосовує різні прийоми для забезпечення комунікації в різних ситуаціях спілкування за тематикою обраного профілю, дотримуючись норм культури спілкування [12 МОВ 1.1.2-1]; окреслює та підтверджує аргументами свою позицію щодо прочитаного тексту чи кількох текстів (медіатекстів) за тематикою обраного профілю або художніх текстів (медіатекстів), множинних та/або неструктурованих текстів [12 МОВ 2.4.1-2].	Що таке мистецтво?	Службові частини мови Повторення: словосполучення, просте ускладнене речення (однорідні члени речення, порівняльний зворот, відокремлені члени речення).	Читання, слухання, аналіз та обговорення монологічних та діалогічних текстів подкастів. Трансформація та редагування речень і текстів.	Книга Майкл Берт «100 ідей, що змінили мистецтво». Стаття / подкаст «У мистецтві має бути провокація, інакше не буде ніякої реакції та діалогу», — художник Михайло Деяк». Стаття журналу «Куншт». Артур Зайонц «Крихітка на мільйон: що таке NFT-мистецтво».
Слухає інформацію, різну за обсягом і тематикою, зокрема художні тексти, медіатексти, долаючи комунікативні перешкоди, шуми [12 МОВ 1.1.1] застосовує різні прийоми для забезпечення комунікації в різних ситуаціях спілкування за тематикою обраного профілю, дотримуючись норм культури спілкування [12 МОВ 1.1.2-1];	Мистецтво ХХІ століття	Прийменник Групи прийменників за будовою. Повторення: розрізнення прислівників і прийменників.	Читання, слухання, аналіз та обговорення монологічних та діалогічних текстів. Перегляд та аналіз навчального відео. Самостійне конструювання речень.	Книга Аліса Ложкіна «Перманентна революція: Мистецтво України ХХ – поч. ХХІ ст.» Лекція Борис Філоненко «Кінець мистецтва».

Очікувані результати	Пропонований зміст		Види діяльності	Орієнтовні ресурси до уроків
	Комунікативна лінія	Мовна лінія		
задовольняє потребу в індивідуальній і колективній мовленнєвій творчості, послуговуючись здобутими знаннями з мови [12 МОВ 4.2.1-1].			Трансформація та редагування речень і текстів.	
Створює індивідуальний/ колективний творчий продукт для самовираження, спираючись на власний читацький досвід [12 МОВ 2.7.1-1]; вільно застосовує та за потреби комбінує різні способи читання текстів(медіатекстів) за тематикою обраного профілю або художніх текстів у друкованому та цифровому форматі залежно від читацьких намірів та для виконання самостійно поставлених завдань [12 МОВ 2.1.1-1]; виокремлює відповідно до змінюваних цілей інформацію з одного чи кількох джерел, зокрема текстів, медіатекстів, за тематикою обраного профілю або художніх текстів, а також неструктурованого мовлення для ефективної комунікації [12 МОВ 1.3.1-1]; інтегрує інформацію з кількох джерел, зокрема текстів, медіатекстів, за тематикою обраного	Перформанси. Мистецькі інсталяції.	Складні випадки вживання прийменників. Повторення: орфографія (написання складних і складених прийменників, зокрема <i>незважаючи на, у зв'язку з, на відміну від</i> тощо).	Читання, слухання, аналіз та обговорення монологічних та діалогічних текстів. Перегляд та аналіз навчального відео. Самостійне конструювання речень. Трансформація та редагування речень і текстів.	Стаття Ілля Левченко, «P&P&P: Ітерація восьма – про виставку «Поезія та перформанс. Східноєвропейська перспектива». Лекція Ілля Разумейко, Роман Григорів «Кінець перформансу». Стаття «Перформанс Алевтини Кахідзе «Метод конструювання політичної правди». Стаття Ірина Костюк «Дивіться, який вигляд має нова

Очікувані результати	Пропонований зміст		Види діяльності	Орієнтовні ресурси до уроків
	Комунікативна лінія	Мовна лінія		
профілю або художніх текстів для виконання актуальних завдань [12 МОВ 1.4.1-1] ; інтегрує інформацію з кількох прочитаних текстів (медіатекстів) за тематикою обраного профілю або художніх текстів, гіпертекстів у цифровому середовищі для формулювання обґрунтованих висновків та аргументованих рішень для розв'язання різних життєво важливих проблем [12 МОВ 2.2.4-1].				інсталяція в Бабиному Яру». Стаття Андрій Баштовий «Що значить інсталяція з українського чорнозему в PinchukArtCentre». Стаття / відео Ольга Вірук «У Лондоні встановили 24 глиби льоду, що тануть: чому?»
Інтегрує інформацію з кількох прочитаних текстів (медіатекстів) за тематикою обраного профілю або художніх текстів, гіпертекстів у цифровому середовищі для формулювання обґрунтованих висновків та аргументованих рішень для розв'язання різних життєво важливих проблем [12 МОВ 2.2.4-1].	Вуличне мистецтво (графіті, мурали тощо).	Граматичні помилки у вживанні прийменників. Повторення: словосполучення. граматична помилка у вживанні прийменників (по та ін.).	Читання, слухання, аналіз та обговорення монологічних та діалогічних текстів. Перегляд та аналіз навчального відео. Самостійне конструювання речень. Трансформація та редагування речень і текстів.	Книга Рафаель Шактер «Світовий атлас вуличного мистецтва і графіті». Книга Стівен Хеллер, Сеймур Кваст «Графічні стилі. Від вікторіанців до хіпстерів».

Очікувані результати	Пропонований зміст		Види діяльності	Орієнтовні ресурси до уроків
	Комунікативна лінія	Мовна лінія		
Створює індивідуальний/колективний творчий продукт для самовираження, спираючись на власний читацький досвід [12 МОВ 2.7.1-1]; інтегрує інформацію з кількох прочитаних текстів (медіатекстів) за тематикою обраного профілю або художніх текстів, гіпертекстів у цифровому середовищі для формулювання обґрунтованих висновків та аргументованих рішень для розв'язання різних життєво важливих проблем [12 МОВ 2.2.4-1].	Провокації, пов'язані з мистецтвом.	Сполучник Групи за значенням і за будовою. Повторення: просте ускладнене речення (однорідні члени речення, порівняльний зворот), складне речення.	Читання, слухання, аналіз та обговорення монологічних та діалогічних текстів. Перегляд та аналіз навчального відео. Самостійне конструювання речень. Трансформація та редагування речень і текстів.	Відео Серія відеорозмов «Одне з одним». Розмови про художні практики» від Лабораторії сучасного мистецтва «Мала Галерея Мистецького арсеналу». Лекція «Як це працює», -- Юлія Ваганова та Алевтина Кахідзе про роль сучасного митця.
Інтегрує інформацію з кількох прочитаних текстів (медіатекстів) за тематикою обраного профілю або художніх текстів, гіпертекстів у цифровому середовищі для формулювання обґрунтованих висновків та аргументованих рішень для розв'язання різних життєво важливих проблем [12 МОВ 2.2.4-1]; вільно застосовує та за потреби комбінує різні способи читання текстів(медіатекстів) за тематикою обраного профілю або художніх текстів у друкованому та цифровому форматі залежно від читацьких намірів	Бодіарт. Пірсинг, татуювання тощо.	Складні випадки вживання сполучників. Повторення: Вимова й написання (<i>проте - про те, якби - як би і под.</i>). Дотримання правил милозвучності під час вживання сполучників.		Книга Дар'я Анцибор «Дреди, батли і стіли: два століття субкультур в Україні». Книга Алессандра Кастеллані «Соціальна історія татуювань». Стаття з вікіпедії «Бодіарт».

Очікувані результати	Пропонований зміст		Види діяльності	Орієнтовні ресурси до уроків
	Комунікативна лінія	Мовна лінія		
та для виконання самостійно поставлених завдань [12 МОВ 2.1.1-1].				
Вільно застосовує та за потреби комбінує різні способи читання текстів(медіатекстів) за тематикою обраного профілю або художніх текстів у друкованому та цифровому форматі залежно від читацьких намірів та для виконання самостійно поставлених завдань [12 МОВ 2.1.1-1]; виокремлює відповідно до змінюваних цілей інформацію з одного чи кількох джерел (текстів, медіатекстів) за тематикою обраного профілю або художніх текстів, а також неструктурованого мовлення для ефективної комунікації [12 МОВ 1.3.1-1]; інтегрує інформацію з кількох джерел (текстів, медіатекстів) за тематикою обраного профілю або художніх текстів для виконання актуальних завдань [12 МОВ 1.4.1-1]; інтегрує інформацію з кількох прочитаних текстів (медіатекстів) за тематикою обраного профілю або художніх текстів, гіпертекстів у цифровому середовищі для формулювання обґрунтованих висновків та аргументованих рішень	Переосмислення творів мистецтва в масовій культурі. Кітч.	Частка Функції часток. Повторення: частки у складі інших частин мови, наказовий та умовний способи дієслова, правопис неозначених займенників, прислівників з частками.	Читання, слухання, аналіз та обговорення монологічних та діалогічних текстів. Перегляд та аналіз навчального відео. Самостійне конструювання речень. Трансформація та редагування речень і текстів.	Книга Тамара Гундорова «Кітч і література. Травестії».

Очікувані результати	Пропонований зміст		Види діяльності	Орієнтовні ресурси до уроків
	Комунікативна лінія	Мовна лінія		
для розв'язання різних життєво важливих проблем [12 МОВ 2.2.4-1].				
Вільно застосовує та за потреби комбінує різні способи читання текстів(медіатекстів) за тематикою обраного профілю або художніх текстів у друкованому та цифровому форматі залежно від читацьких намірів та для виконання самостійно поставлених завдань [12 МОВ 2.1.1-1]; виокремлює відповідно до змінюваних цілей інформацію з одного чи кількох джерел (текстів, медіатекстів) за тематикою обраного профілю або художніх текстів, а також неструктурованого мовлення для ефективної комунікації [12 МОВ 1.3.1-1].	Контркультура.	Правопис частки НЕ з різними частинами мови. Повторення: члени речення, порядок слів у реченні, частини мови.	Читання, слухання, аналіз та обговорення монологічних та діалогічних текстів. Перегляд та аналіз навчального відео. Самостійне конструювання речень. Трансформація та редагування речень і текстів.	Стаття «Феномен контркультури».
Вільно застосовує та за потреби комбінує різні способи читання текстів(медіатекстів) за тематикою обраного профілю або художніх текстів у друкованому та цифровому форматі залежно від читацьких намірів та для виконання самостійно поставлених завдань [12 МОВ 2.1.1-1]; виокремлює відповідно до змінюваних цілей інформацію з одного чи кількох джерел (текстів, медіатекстів) за тематикою обраного профілю або художніх текстів, а також неструктурованого мовлення для	Субкультури.	Вигук як особлива частина мови Вживання вигуків у різних комунікативних ситуаціях. Повторення: розрізнення вигуків та інших частин мови (омонімія).	Читання, слухання, аналіз та обговорення монологічних та діалогічних текстів. Перегляд та аналіз навчального відео. Самостійне конструювання речень. Трансформація та редагування речень і текстів.	Стаття журналу «Куншт». Дар'я Анцибор «Парфуми, коні та «підстрелені» штани: якими були перші субкультури в Україні». Стаття «Субкультура. Контркультура».

Очікувані результати	Пропонований зміст		Види діяльності	Орієнтовні ресурси до уроків
	Комунікативна лінія	Мовна лінія		
ефективної комунікації [12 МОВ 1.3.1-1]; інтегрує інформацію з кількох джерел (текстів, медіатекстів) за тематикою обраного профілю або художніх текстів для виконання актуальних завдань [12 МОВ 1.4.1-1] ; інтегрує інформацію з кількох прочитаних текстів (медіатекстів) за тематикою обраного профілю або художніх текстів, гіпертекстів у цифровому середовищі для формулювання обґрунтованих висновків та аргументованих рішень для розв'язання різних життєво важливих проблем [12 МОВ 2.2.4-1].				
Створює індивідуальний/колективний творчий продукт для самовираження, спираючись на власний читацький досвід [12 МОВ 2.7.1-1].		Підсумковий проєкт. Презентація-перформанс «Анатомія морфології».		

12 клас				
Очікувані результати	Пропонований зміст		Види діяльності	Орієнтовні ресурси до уроків
	Комунікативна лінія	Мовна лінія		
Модуль 1				
Слухає інформацію, різну за обсягом і тематикою обраного профілю, долаючи комунікативні перешкоди, шуми [12 МОВ 1.1.1-1]; розрізняє факти і судження, виявляє суперечності на підставі результатів аналізу інформації з кількох текстів (медіатекстів) за тематикою обраного профілю або художнього тексту чи множинного тексту [12 МОВ 2.2.2-1] визначає ступінь достовірності, новизни, повноти, несуперечливості, соціокультурної неупередженості інформації, отриманої з різних текстів (медіатекстів) за тематикою обраного профілю або художніх текстів, множинних та/або неструктурованих текстів, наводячи аргументи щодо своєї позиції [12 МОВ 2.4.1-1]; визначає мету, прямі та приховані наміри автора усного повідомлення, відстежуючи їх можливі зміни у процесі комунікації, за потреби визначаючи прийнятні способи впливу на співрозмовника для налагодження комунікативної	Глобальна енциклопедія світу.	Ознаки дескриптивного тексту, його структура й жанрові різновиди.	Читання, слухання, аналіз та обговорення монологічних і діалогічних текстів. Перегляд та аналіз навчального відео. Самостійне конструювання речень. Трансформація та редагування речень і текстів. Аналіз статті у вікіпедії, прогнозу погоди, інструкції медичного препарату тощо.	Стаття «Вікіпедія. Поради для новачків». Відео «Як створити статтю у вікіпедії — покрокова демонстрація». Відео «Як працює вікіпедія та як долучитися — стислий вступ».

взаємодії та порозуміння [12 МОВ 1.4.2-1].				
Визначає ступінь достовірності, новизни, повноти, несуперечливості, соціокультурної неупередженості інформації, отриманої з різних текстів (медіатекстів) за тематикою обраного профілю або художніх текстів, множинних та/або неструктурованих текстів, наводячи аргументи щодо своєї позиції [12 МОВ 2.4.1-1]; визначає мету, прямі та приховані наміри автора усного повідомлення, відстежуючи їх можливі зміни у процесі комунікації, за потреби визначаючи прийнятні способи впливу на співрозмовника для налагодження комунікативної взаємодії та порозуміння [12 МОВ 1.4.2-1].	Як працює ІІІ?	Аналіз текстів за критерієм інформативності.	Читання, слухання, аналіз та обговорення монологічних і діалогічних текстів. Перегляд та аналіз навчального відео. Самостійне конструювання речень. Трансформація та редагування речень і текстів. Опис одного із застосунків з використанням інформаційного тексту. Слухання дескриптивного тексту. Дослідження механізму роботи ІІІ	Подкаст «Проект «Інтелект». Епізод 8. Світ під владою ІІІ: тренди штучного інтелекту».
Розрізняє факти і судження, виявляє суперечності на підставі результатів аналізу інформації з кількох текстів (медіатекстів) за тематикою обраного профілю або художнього тексту чи множинного тексту [12 МОВ 2.2.2-1] створює тексти різної жанрово-стильової належності, за тематикою обраного профілю, відповідно до індивідуальних і суспільних потреб	Архівні документи. Алгоритми опрацювання природної мови комп'ютерними програмами.	Структура дескриптивних текстів: опис фактів і ключової інформації в графічному й текстовому вигляді.	Читання, слухання, аналіз та обговорення монологічних і діалогічних текстів. Перегляд та аналіз навчального відео. Самостійне конструювання речень.	Книга Вахтанг Кіпіані «Справа Василя Стуса». Стаття «Архівний документ».

на засадах академічної доброчесності [12 MOV 3.1.1-1]; представляє створені тексти, зокрема за тематикою обраного профілю, в різний спосіб [12 MOV 3.1.1-2].			Трансформація та редагування речень і текстів. Дослідження алгоритмів опрацювання природної мови комп'ютерними програмами. Створення інструкції для робота / текстів для дотримання виконання послідовності дій.	Стаття Олеся Павлишин «Як в Україні кожен може вивчати архіви репресивних органів». Стаття «Архіви та музейні колекції: оцифрувати й врятувати».
Демонструє володіння прийомами емоційної саморегуляції в різних ситуаціях усної комунікації, зокрема під час публічного виступу, співбесіди, а також у разі виникнення напруги чи конфлікту [12 MOV 1.7.1-2]; вибудовує комунікацію з іншими, забезпечуючи позитивний емоційний фон завдяки врахуванню особливостей контексту та інших важливих характеристик ситуації спілкування [12 MOV 1.7.2-1]; задовольняє потребу в індивідуальній і колективній мовленнєвій творчості, послуговуючись здобутими знаннями з мови [12 MOV 4.2.1-1].	Публічний виступ. Як передати комп'ютеру розуміння мови.	Публічний виступ. Аргументація позиції. Лексика, яка розмиває чіткість тексту (оцінні прикметники, слова на позначення кількості, вставні слова, кліше тощо).	Читання, слухання, аналіз та обговорення монологічних і діалогічних текстів. Перегляд та аналіз навчального відео. Самостійне конструювання речень. Трансформація та редагування речень і текстів. Створення розмітки й маркування, теги тощо. Створення відеодефініції, моделювання / дослідження виступу на засіданні членів Нобелівського комітету щодо представлення науковця до Нобелівської премії.	Подкаст «Штучний інтелект та мова».

Обґрунтовує перспективи використання інформації з одного чи кількох прочитаних текстів (медіатекстів) за тематикою обраного профілю або художніх текстів (медіатекстів), множинних та/або неструктурованих текстів для досягнення особистісно і суспільно значущих цілей і розв’язання життєво важливих проблем [12 МОВ 2.4.1-3]; задовольняє потребу в індивідуальній і колективній мовленнєвій творчості, послуговуючись здобутими знаннями з мови [12 МОВ 4.2.1-1].	Штучний інтелект. Технічне опрацювання письмової та усної природної мови: Grammarly, ChatGTP, онлайн-перекладача, онлайн-словники, онлайн-корпуси, опрацювання голосу тощо.	Синтаксис описативного тексту (довжина й структура речень, порядок слів тощо).	Читання, слухання, аналіз та обговорення монологічних і діалогічних текстів. Перегляд та аналіз навчального відео. Самостійне конструювання речень. Трансформація та редагування речень і текстів. Технічне опрацювання письмової та усної природної мови: Grammarly, ChatGTP, онлайн-перекладача, онлайн-словники, онлайн-корпуси, опрацювання голосу тощо.	Сайт Генеральний регіонально анований корпус української мови (ГРАК). Стаття «Grammarly: як українці створили сервіс правопису на мільярд». Стаття «10 сервісів для перевірки орфографії та пунктуації».
Демонструє володіння прийомami емоційної саморегуляції в різних ситуаціях усної комунікації, зокрема під час публічного виступу, співбесіди, а також у разі виникнення напруги чи конфлікту [12 МОВ 1.7.1-2]; окреслює та підтверджує аргументами свою позицію щодо прочитаного тексту чи кількох текстів (медіатекстів) за	Практикум: аналіз і порівняння текстів, написаних ІІІ, щодо дотримання вимог до інформаційного тексту.	Жанровий практикум: усні повідомлення (новини, прогноз погоди, звіт тощо), письмові повідомлення (допис, інструкція, маршрут, рецепт тощо).	Читання, слухання, аналіз та обговорення монологічних і діалогічних текстів. Перегляд та аналіз навчального відео. Самостійне конструювання речень. Трансформація та редагування речень і текстів. Аналіз і	Стаття «11 програм штучного інтелекту для написання текстів». Стаття «Штучний інтелект і текст: як ІІІ створює

тематикою обраного профілю або художніх текстів (медіатекстів), множинних та/або неструктурованих текстів [12 МОВ 2.4.1-2].			порівняння текстів, написаних ІІІ, щодо дотримання вимог інформаційного тексту.	якісний контент для сайтів вже сьогодні». Стаття «Майже неможливо надійно розпізнати, чи текст написаний людиною, чи ІІІ, – дослідження».
Розрізняє факти і судження, виявляє суперечності на підставі результатів аналізу інформації з кількох текстів (медіатекстів) за тематикою обраного профілю або художнього тексту чи множинного тексту [12 МОВ 2.2.2-1]; створює індивідуальний/колективний творчий продукт для самовираження, спираючись на власний читацький досвід [12 МОВ 2.7.1-1]; створює тексти різної тематики та обсягу, доцільно використовуючи цифрові засоби для поширення інформації щодо особистісних і суспільно важливих питань, дотримуючись норм електронного спілкування [12 МОВ 3.2.1-1]; створює тексти різної жанрово-стильової належності, зокрема за тематикою обраного профілю [12 МОВ 3.1.1-1]; представляє створені тексти, зокрема за тематикою обраного профілю, в різний спосіб [12 МОВ 3.1.1-2].		Підсумковий проєкт Створення статті для вікіпедії (про людину, пам'ятку, проєкт, твір мистецтва тощо).		

Модуль 2				
Визначає та аналізує мовні/стильові/жанрові/естетичні/прагматичні/ історико-культурні особливості форми та змісту тексту (медіатексту) за тематикою обраного профілю або художнього тексту, їх взаємозв'язок [12 МОВ 2.2.3-1]; окреслює та підтверджує аргументами свою позицію щодо прочитаного тексту чи кількох текстів (медіатекстів) за тематикою обраного профілю або художніх текстів (медіатекстів), множинних та/або неструктурованих текстів [12 МОВ 2.4.1-2].	Що таке субкультура? Різниця між культурою та субкультурою. Види субкультур (арткультури, урбаністичні, спортивні тощо).	Ознаки аналітичного тексту . Його види та структура (вступ, основна частина, висновки). Повторення: тема, підтема.	Читання, слухання, аналіз та обговорення монологічних і діалогічних текстів. Перегляд та аналіз навчального відео. Самостійне конструювання речень. Трансформація та редагування речень і текстів. Аналіз текстів про субкультури (інтерв'ю, стаття, подкаст тощо). Написання вступу, виокремлення тематичних блоків, тем, підтем.	Стаття Фурман А., Литвин А. Субкультура («Соціогуманітарний тезаурус»).
Розрізняє факти і судження, виявляє суперечності на підставі результатів аналізу інформації з кількох текстів (медіатекстів) за тематикою обраного профілю або художнього тексту чи множинного тексту [12 МОВ 2.2.2-1]; задовольняє потребу в індивідуальній і колективній мовленнєвій творчості, послуговуючись здобутими знаннями з мови [12 МОВ 4.2.1-1]; коментує та обґрунтовує актуальність порушених в одному чи кількох текстах (медіатекстах) за тематикою	Маркери належності до субкультури (зовнішні й внутрішні). Поняття «свій» / «чужий» у різних субкультурах.	Пошук інформації в обраному тексті (виокремлення цитат за запитом, фактів, суджень тощо). Повторення: ключові слова.	Читання, слухання, аналіз та обговорення монологічних і діалогічних текстів. Перегляд та аналіз навчального відео. Самостійне конструювання речень. Трансформація та редагування речень і текстів.	Стаття «Не такі, як інші: що таке субкультури та чому підлітки їх обирають».

обраного профілю або художніх текстах проблем, спираючись на суспільно-державні (національні) цінності України, українські історико-культурні надбання і традиції у світовому ціннісному контексті [12 МОВ 2.2.1-1].			Сортування з метою виокремлення найсуттєвішого.	
Демонструє володіння прийомами емоційної саморегуляції в різних ситуаціях усної комунікації, зокрема під час публічного виступу, співбесіди, а також у разі виникнення напруги чи конфлікту [12 МОВ 1.7.1-2]; визначає та аналізує мовні/стильові/жанрові/естетичні/прагматичні/ історико-культурні особливості форми та змісту тексту (медіатексту) за тематикою обраного профілю або художнього тексту, їх взаємозв'язок [12 МОВ 2.2.3-1]; створює тексти різної жанрово-стильової належності, зокрема за тематикою обраного профілю, відповідно до індивідуальних і суспільних потреб на засадах академічної доброчесності [12 МОВ 3.1.1-1]; представляє створені тексти, зокрема за тематикою обраного профілю, в різний спосіб [12 МОВ 3.1.1-2].	Субкультури й соціум.	Інтерпретація інформації, трансформація способу представлення інформації (словесного, графічного, числового тощо) з одного в інший.	Читання, слухання, аналіз та обговорення монологічних і діалогічних текстів. Перегляд та аналіз навчального відео. Самостійне конструювання речень. Трансформація та редагування речень і текстів. Збір і систематизація інформації про субкультури. Створення текстових і графічних фрагментів аналітичного тексту (діаграм, таблиць, блок-схем, інфографік тощо). Перетворення інформації з одного виду в інший.	Книга Скотт Берінато. «Хороші діаграми: Поради, інструменти та вправи для кращої візуалізації даних».

Визначає та аналізує мовні/стильові/жанрові/естетичні/прагматичні/ історико-культурні особливості форми та змісту тексту (медіатексту) за тематикою обраного профілю або художнього тексту, їх взаємозв'язок [12 МОВ 2.2.3-1]; задовольняє потребу в індивідуальній і колективній мовленнєвій творчості, послуговуючись здобутими знаннями з мови [12 МОВ 4.2.1-1]; окреслює та підтверджує аргументами свою позицію щодо прочитаного тексту чи кількох текстів (медіатекстів) за тематикою обраного профілю або художніх текстів (медіатекстів), множинних та/або неструктурованих текстів [12 МОВ 2.4.1-2].	Символи й ритуали субкультур.	Зіставно-протиставний аналіз – зіставлення кількох текстів на основі схожості й відмінності. Повторення: порівняння, зіставлення, контраст.	Читання, слухання, аналіз та обговорення монологічних і діалогічних текстів. Перегляд та аналіз навчального відео. Самостійне конструювання речень. Трансформація та редагування речень і текстів. Зіставлення кількох текстів з метою виявлення спільного й відмінного, графічне представлення результатів аналізу (таблиці, кола Венна тощо).	Подкаст «Українські нульові: субкультури».
Слухає інформацію, різну за обсягом і тематикою обраного профілю, долаючи комунікативні перешкоди, шуми [12 МОВ 1.1.1-1]; демонструє володіння прийомами емоційної саморегуляції в різних ситуаціях усної комунікації, під час публічного виступу, співбесіди, а також у разі виникнення напруги чи конфлікту [12 МОВ 1.7.1-2]; інтегрує інформацію з кількох прочитаних текстів (медіатекстів) за тематикою обраного профілю або	Причин появи певних субкультур і наслідки (впливів) на розвиток суспільства різних країн.	Причиново-наслідковий аналіз – з'ясування причини, мотиву події, ситуації, тенденції тощо з подальшим аналізом наслідків. Повторення: поняття про причину й наслідок, гіпотеза, прогнозування	Читання, слухання, аналіз та обговорення монологічних та діалогічних текстів. Перегляд та аналіз навчального відео. Самостійне конструювання речень. Трансформація та редагування речень і текстів.	Стаття «Молодіжні субкультури в сучасному світі».

художніх текстів, гіпертекстів у цифровому середовищі для формулювання обґрунтованих висновків та аргументованих рішень для розв'язання різних життєво важливих проблем [12 МОВ 2.2.4-1].			Установлення причин та опис наслідків (впливів).	
Визначає та аналізує мовні/стильові/жанрові/естетичні/прагматичні/ історико-культурні особливості форми та змісту тексту (медіатексту) за тематикою обраного профілю або художнього тексту, їх взаємозв'язок [12 МОВ 2.2.3-1]; інтегрує інформацію з кількох прочитаних текстів (медіатекстів) за тематикою обраного профілю або художніх текстів, гіпертекстів у цифровому середовищі для формулювання обґрунтованих висновків та аргументованих рішень для розв'язання різних життєво важливих проблем [12 МОВ 2.2.4-1].	Узагальнення інформації за запитом. Представлення узагальнених даних про субкультури.	Узагальнення інформації та формулювання висновків на основі різних видів аналізу. Аргументативне есе. Формування тези, аргументів, висновку.	Читання, слухання, аналіз та обговорення монологічних і діалогічних текстів. Перегляд та аналіз навчального відео. Самостійне конструювання речень. Узагальнення й представлення інформації. Оцінювання сформульованих висновків у форматі «доповідач – експерт». Підготовка порадики для проведення аналізу з теми «Як субкультури взаємодіють між собою».	Статті про молодіжні субкультури (на вибір).
Створює індивідуальний/колективний творчий продукт для самовираження, спираючись на власний читацький досвід [12 МОВ 2.7.1-1];		Підсумковий проєкт «Вигадана субкультура» / «Субкультура в		

створює тексти різної жанрово-стильової належності, зокрема за тематикою обраного профілю, відповідно до індивідуальних і суспільних потреб на засадах академічної доброчесності [12 МОВ 3.1.1-1]; представляє створені тексти, зокрема за тематикою обраного профілю, в різний спосіб [12 МОВ 3.1.1-2]; задовольняє потребу в індивідуальній і колективній мовленнєвій творчості, послуговуючись здобутими знаннями з мови [12 МОВ 4.2.1-1].		моєму місті / селі» / «Субкультура, якої вже не існує». Створення аналітичного тексту з використанням різних способів представлення інформації.		
Модуль 3				
Демонструє володіння прийомами емоційної саморегуляції в різних ситуаціях усної комунікації, зокрема під час публічного виступу, співбесіди, а також у разі виникнення напруги чи конфлікту [12 МОВ 1.7.1-2]; створює тексти різної жанрово-стильової належності, зокрема за тематикою обраного профілю, відповідно до індивідуальних і суспільних потреб на засадах академічної доброчесності [12 МОВ 3.1.1-1]; представляє створені тексти, зокрема за тематикою обраного профілю, в різний спосіб [12 МОВ 3.1.1-2].	Як потрапити в омріяний університет або отримати роботу мрії? Резюме, супровідний лист, мотиваційний лист	Ознаки переконувальних текстів. Їхня структура (вступ, основна частина, висновки), жанри.	Читання, слухання, аналіз та обговорення монологічних і діалогічних текстів. Перегляд та аналіз навчального відео. Самостійне конструювання речень. Трансформація та редагування речень і текстів. Створення переліку «сильних слів» для резюме й мотиваційного листа. Редагування текстів, трансформація інших	Стаття «Раз, два — і в дамках: як покращити супровідний лист». Стаття. «Мотиваційний лист без помилок: структура, приклади, лайфхаки».

			видів текстів у переконувальні.	
Розпізнає невідповідність між вербально та невербально вираженим змістом повідомлення (тексту, медіатексту) за тематикою обраного профілю або художнього тексту для виявлення прихованих (маніпулятивних та інших) намірів мовця, на основі цього приймає рішення щодо подальшої комунікації [12 МОВ 1.1.3-1]; переказує усне повідомлення, зокрема текст, медіатекст, множинний текст, за тематикою обраного профілю або художній текст у різний спосіб, зважаючи на умови спілкування, запити та особливості цільової аудиторії та власні потреби, дотримуючись достовірності і засад академічної доброчесності [12 МОВ 1.2.1-1] ; визначає ступінь достовірності, новизни, повноти, несуперечливості, неупередженості почутої інформації за тематикою обраного профілю, отриманої з різних джерел, зокрема художніх текстів, медіатекстів, наводить аргументи щодо своєї позиції [12 МОВ 1.5.1-1]; демонструє володіння прийомами емоційної саморегуляції в різних ситуаціях усної комунікації, зокрема	Переконання й маніпуляція.	Дослідження потенційної аудиторії. Маніпуляції в переконувальних текстах.	Читання, слухання, аналіз та обговорення монологічних і діалогічних текстів. Перегляд та аналіз навчального відео. Самостійне конструювання речень. Трансформація та редагування речень і текстів. Аналіз рекламних текстів. Прихована реклама. Персоналізована реклама (за темпераментом, за соціальною роллю тощо). Портрет цільової аудиторії. Створення персоналізованої реклами / інфографіки «Як завоювати увагу аудиторії».	Стаття Смушак Т., Беженар Т. «Лінгвістичні засоби маніпулятивного впливу в сучасних франкомовних рекламних текстах» (на матеріалі сучасних франкомовних рекламних текстів косметичної продукції та парфумів)».

під час публічного виступу, співбесіди, а також у разі виникнення напруги чи конфлікту [12 MOB 1.7.1-2]; створює тексти різної жанрово-стильової належності, зокрема за тематикою обраного профілю, відповідно до індивідуальних і суспільних потреб на засадах академічної доброчесності [12 MOB 3.1.1-1]; представляє створені тексти, зокрема за тематикою обраного профілю, в різний спосіб [12 MOB 3.1.1-2].				
Переказує усне повідомлення, зокрема текст, медіатекст, множинний текст, за тематикою обраного профілю або художній текст у різний спосіб, зважаючи на умови спілкування, запити та особливості цільової аудиторії та власні потреби, дотримуючись достовірності і засад академічної доброчесності [12 MOB 1.2.1-1]; визначає ступінь достовірності, новизни, повноти, несуперечливості, неупередженості почутої інформації за тематикою обраного профілю, отриманої з різних джерел, зокрема художніх текстів, медіатекстів, наводить аргументи щодо своєї позиції [12 MOB 1.5.1-1];	Переконувальні тексти. Аналіз промов.	Структурування інформації для створення переконувальних текстів. Докази як елемент переконувальних текстів. Види доказів (апелювання до лідерів думки, статистичні дані тощо).	Читання, слухання, аналіз та обговорення монологічних та діалогічних текстів. Перегляд та аналіз навчального відео. Самостійне конструювання речень. Трансформація та редагування речень і текстів. Аналіз переконувальних текстів.	Промови / статті Іван Багряний «Чому я не хочу вертатись до СРСР?» Ліна Костенко «Гуманітарна аура нації, або дефект головного дзеркала». Виступ Наталки Бандери 15.10.1962 р. під час суду над Богданом Сташинським. Виступ Олеся Гончара на сесії

застосовує доцільні способи фіксування інформації з одного або кількох текстів, зокрема медіатекстів, за тематикою обраного профілю або художніх текстів, множинних та/або неструктурованих текстів, використовуючи вербальні і візуальні засоби, дотримуючись принципів авторського права [12 МОВ 2.6.1-1].				Верховної Ради України 26 жовтня 1989 року. Відео Виступ Павла Гриценка на засіданні Конституційного Суду України 13 – 14 грудня 2016 року.
Визначає ступінь достовірності, новизни, повноти, несуперечливості, неупередженості почутої інформації за тематикою обраного профілю, отриманої з різних джерел, зокрема художніх текстів, медіатекстів, наводить аргументи щодо своєї позиції [12 МОВ 1.5.1-1]; окреслює власну позицію щодо почутого повідомлення (тексту, медіатексту) за тематикою обраного профілю або художнього тексту, враховуючи її схожість чи відмінність із позиціями інших, а також переваги власної позиції [12 МОВ 1.5.2-1].	Дослідження засобів увиразнення в переконувальних текстах (медіатекстах, художніх текстах). Аналіз контексту, доречність вибору засобів. Увиразнення в переконувальних текстах (ментальна карта).	Засоби увиразнення в переконувальних текстах: словесні (слова-магніти, гра слів, анекдоти й життєві історії в канві тексту, тропи й фігури тощо), несловесні (розмір, колір і тип шрифтів, оформлення заголовків, поділ тексту на абзаци, використання зображень тощо).	Читання, слухання, аналіз та обговорення монологічних і діалогічних текстів. Перегляд та аналіз навчального відео. Самостійне конструювання речень. Трансформація та редагування речень і текстів. Аналіз контексту, доречність вибору засобів. Увиразнення в переконувальних текстах (ментальна карта).	Виступ TEDx Kyiv. Максим Головка «Як зробити своє місто найкращим». Виступ TEDx Kyiv. Олена Ранцевич «Як оточення формує нас та наші мрії».

Визначає ступінь достовірності, новизни, повноти, несуперечливості, неупередженості почутої інформації за тематикою обраного профілю, отриманої з різних джерел, зокрема художніх текстів, медіатекстів, наводить аргументи щодо своєї позиції [12 МОВ 1.5.1-1]; окреслює власну позицію щодо почутого повідомлення (тексту, медіатексту) за тематикою обраного профілю або художнього тексту, враховуючи її схожість чи відмінність із позиціями інших, а також переваги власної позиції [12 МОВ 1.5.2-1]; створює тексти різної жанрово-стильової належності, зокрема за тематикою обраного профілю, відповідно до індивідуальних і суспільних потреб на засадах академічної доброчесності [12 МОВ 3.1.1-1]; представляє створені тексти, зокрема за тематикою обраного профілю, в різний спосіб [12 МОВ 3.1.1-2].		Підсумковий проєкт Створення реклами на однакову тему для різних аудиторій.		
--	--	--	--	--

Модуль 4				
Переказує усне повідомлення (текст, медіатекст, множинний текст) за тематикою обраного профілю або художній текст у різний спосіб, зважаючи на умови спілкування, запити та особливості цільової аудиторії та власні потреби, дотримуючись достовірності і засад академічної доброчесності [12 МОВ 1.2.1-1].	Способи надання зворотного зв'язку на виступ (система карт та ін.).	Активне слухання. Способи надання зворотного зв'язку. Способи залучення аудиторії.	Читання, слухання, аналіз та обговорення монологічних і діалогічних текстів. Перегляд та аналіз навчального відео. Самостійне конструювання речень. Трансформація та редагування речень і текстів. Аналіз виступу.	Відео Виступ Олександри Матвійчук на врученні Нобелівської премії миру (м.Осло, 2022).
Використовує доцільний спосіб фіксування усного повідомлення (тексту, медіатексту) за тематикою обраного профілю або художнього тексту, дотримуючись достовірності та засад академічної доброчесності, відповідно до самостійно визначеної мети [12 МОВ 1.2.2-1].	Мета конференції. Виступи українців. Досліджуємо найбільш успішні виступи «TED». Засоби переконання аудиторії (мова тіла, паузи, риторичні питання, робота з аудиторією).	Прийоми переконання під час усного виступу (мова тіла, паузи, риторичні питання, робота з аудиторією).	Читання, слухання, аналіз та обговорення монологічних і діалогічних текстів. Перегляд та аналіз навчального відео. Самостійне конструювання речень. Трансформація та редагування речень і текстів.	Книга Кріс Андерсон «Успішні виступи на TED. Рецепти найкращих спікерів».
Переказує усне повідомлення (текст, медіатекст, множинний текст) за тематикою обраного профілю або художній текст у різний спосіб, зважаючи на умови спілкування, запити та особливості цільової аудиторії та власні потреби, дотримуючись достовірності і засад	Ключові пункти розповіді: гачок, опис ідеї, заклик до дії, завершення. Створюємо дорожню карту промови.	План розповіді.	Читання, слухання, аналіз та обговорення монологічних і діалогічних текстів. Перегляд та аналіз навчального відео.	Книга Марк Лівін «Сторітелінг для очей, вух і серця» Відео TED-Ed.

академічної доброчесності [12 МОВ 1.2.1-1]; обґрунтовує перспективи використання інформації з одного чи кількох прочитаних текстів (медіатекстів) за тематикою обраного профілю або художніх текстів (медіатекстів), множинних та/або неструктурованих текстів для досягнення особистісно і суспільно значущих цілей і розв'язання життєво важливих проблем [12 МОВ 2.4.1-3].			Самостійне конструювання речень. Трансформація та редагування речень і текстів Створення плану розповіді.	Кріс Андерсон «Секрет чудового виступу на TED».
Виокремлює відповідно до змінюваних цілей інформацію з одного чи кількох джерел (текстів, медіатекстів) за тематикою обраного профілю або художніх текстів, а також неструктурованого мовлення для ефективної комунікації [12 МОВ 1.3.1-1]; використовує доцільний спосіб фіксування усного повідомлення (тексту, медіатексту) за тематикою обраного профілю або художнього тексту, дотримуючись достовірності та засад академічної доброчесності, відповідно до самостійно визначеної мети [12 МОВ 1.2.2-1]; створює тексти різної жанрово-стильової належності, зокрема за тематикою обраного профілю, відповідно до індивідуальних і	Досліджуємо джерела, у яких було описано названу проблему, стан її вирішення.	Повторення: академічна доброчесність.	Читання, слухання, аналіз та обговорення монологічних і діалогічних текстів. Перегляд та аналіз навчального відео. Самостійне конструювання речень. Трансформація та редагування речень і текстів.	Відеокурс «Академічна доброчесність: онлайн-курс для викладачів».

супільних потреб на засадах академічної доброчесності [12 МОВ 3.1.1-1]; представляє створені тексти, зокрема за тематикою обраного профілю, в різний спосіб [12 МОВ 3.1.1-2].				
Застосовує різні комунікативні стратегії для досягнення комунікативної мети в змінних умовах спілкування [12 МОВ 4.2.2-1].	Створення тексту промови й виголошення її частини, зворотний зв'язок.	Текст промови. Перший зворотний зв'язок. Академічна доброчесність.	Читання, слухання, аналіз та обговорення монологічних і діалогічних текстів. Перегляд та аналіз навчального відео. Самостійне конструювання речень. Трансформація та редагування речень і текстів. Написання першого тексту промови.	Книга Сергій Гаврилов «Всі крапки над "І"сторією. Сторітелінг для сценаристів, письменників та блогерів».
Інтегрує інформацію з кількох джерел (текстів, медіатекстів) за тематикою обраного профілю або художніх текстів для виконання актуальних завдань [12 МОВ 1.4.1-1].	Вимоги до презентації: кількість слів, заголовки, шрифт, кількість слайдів тощо. Ліцензії на використання зображень. Вимоги до підпису візуальних джерел (зображення з	Візуальна презентація. Другий зворотний зв'язок.	Читання, слухання, аналіз та обговорення монологічних і діалогічних текстів. Перегляд та аналіз навчального відео. Самостійне конструювання речень. Трансформація та редагування речень і текстів. Презентація промови.	Стаття «Авторське право на зображення: звідки брати картинки, щоб не порушити закон».

	інтернету, твори мистецтва тощо).			
Застосовує різні комунікативні стратегії для досягнення комунікативної мети в змінних умовах спілкування [12 МОВ 4.2.2-1].	Зворотний зв'язок щодо дотримання мовних (лексичних, граматичних, фонетичних) норм, оформлення тощо.	Практика й редагування тренувального виступу.	Читання, слухання, аналіз та обговорення монологічних і діалогічних текстів. Перегляд та аналіз навчального відео. Самостійне конструювання речень. Трансформація та редагування речень і текстів.	Книга Юлія Бардакова «Уживаймо влучно, або Як уникнути найпоширеніших помилок». Статті проєкту «Локальна історія» про культурне розмаїття України, регіональні особливості.
Створює індивідуальний/колективний творчий продукт для самовираження, спираючись на власний читацький досвід [12 МОВ 2.7.1-1]; створює тексти різної жанрово-стильової належності, зокрема за тематикою обраного профілю, відповідно до індивідуальних і суспільних потреб на засадах академічної доброчесності [12 МОВ 3.1.1-1]; представляє створені тексти, зокрема за тематикою обраного профілю, в різний спосіб [12 МОВ 3.1.1-2].		Підсумковий проєкт Презентація обраної теми у форматі усної доповіді (4–5 хвилин).		

Модуль 5				
Інтегрує інформацію з кількох джерел (текстів, медіатекстів) за тематикою обраного профілю або художніх текстів для виконання актуальних завдань [12 МОВ 1.4.1-1]; визначає мету, прямі та приховані наміри автора усного повідомлення, відстежуючи їх можливі зміни у процесі комунікації, за потреби визначаючи прийнятні способи впливу на співрозмовника для налагодження комунікативної взаємодії та порозуміння [12 МОВ 1.4.2-1]; створює тексти різної жанрово-стильової належності, зокрема за тематикою обраного профілю, відповідно до індивідуальних і суспільних потреб на засадах академічної доброчесності [12 МОВ 3.1.1-1]; представляє створені тексти, зокрема за тематикою обраного профілю, в різний спосіб [12 МОВ 3.1.1-2].	Поняття креативного тексту. Художні і нехудожня література (поняття «фікшн» і «нонфікшн»).	Мета креативного тексту Само-вираження / популярність / гроші тощо. Психологія творчості.	Написання креативних текстів на основі зразків. Читання, слухання, аналіз та обговорення монологічних і діалогічних текстів. Перегляд та аналіз навчального відео. Самостійне конструювання речень. Трансформація та редагування речень і текстів.	Книга Р. Кено. «Вправи зі стилю». Книга. Вільям Зінсер «Як писати добре. Класичний посібник зі створення нехудожніх текстів».
Визначає мету, прямі та приховані наміри автора усного повідомлення, відстежуючи їх можливі зміни у процесі комунікації, за потреби визначаючи прийнятні способи впливу на співрозмовника для налагодження комунікативної взаємодії та порозуміння [12 МОВ 1.4.2-1].	Джерела креативного тексту. Мистецтво (творчість) і суспільні норми (обмеження). «Бунтівні» тексти. Техніки створення креативного тексту.	Джерела й техніки створення креативного тексту.	Асоціативне, автоматичне письмо; письмо на основі літературної класики, під впливом різних видів мистецтва тощо. Читання, слухання, аналіз та обговорення	Книга «Пиши сильно. Практичні вправи, поради, теорія». Книга

			монологічних і діалогічних текстів. Перегляд та аналіз навчального відео. Самостійне конструювання речень. Трансформація та редагування речень і текстів.	Крістофер Едж «Як писати і не лажати».
Створює індивідуальний / колективний творчий продукт для самовираження, спираючись на власний читацький досвід [12 МОВ 2.7.1-1].	Урбаністика. Дослідження міст. «Розумні міста». Міста майбутнього.	Креативні тексти: нонфікшн (види, жанри тощо).	Написання креативного нонфікшн-тексту про місто. Читання, слухання, аналіз та обговорення монологічних і діалогічних текстів. Перегляд та аналіз навчального відео. Самостійне конструювання речень. Трансформація та редагування речень і текстів.	Відео Онлайн-курс «Урбаністика» на платформі Prometheus. Книга Таїс Золотковська «Пиши. Легкий шлях від ідеї до книжки». Відео Перегляд відео Дмитра Щебетюка про інклюзивність українських урбаністичних просторів.
Визначає мету, прямі та приховані наміри автора усного повідомлення, відстежуючи їх можливі зміни у процесі комунікації, за потреби визначаючи прийнятні способи впливу на співрозмовника для налагодження комунікативної	Сталкерство як дослідження закинутих місць / міст. Мертві міста / міста, яких ніколи не існувало.	Креативні тексти: фікшн. Поезія, проза, драматургія.	Написання експериментальних текстів (прозових, поетичних та драматичних, зокрема сценаріїв.	Книга Таїс Золотковська «Писати як дихати. 62 дні творчої свободи». Книжкова серія «S.T.A.L.K.E.R.».

взаємодії та порозуміння [12 MOB 1.4.2-1]; вільно застосовує та за потреби комбінує різні способи читання текстів(медіатекстів) за тематикою обраного профілю або художніх текстів у друкованому та цифровому форматі залежно від читацьких намірів та для виконання самостійно поставлених завдань [12 MOB 2.1.1-1]; виокремлює відповідно до змінюваних цілей інформацію з одного чи кількох джерел (текстів, медіатекстів) за тематикою обраного профілю або художніх текстів, а також неструктурованого мовлення для ефективної комунікації [12 MOB 1.3.1-1]; інтегрує інформацію з кількох джерел (текстів, медіатекстів) за тематикою обраного профілю або художніх текстів для виконання актуальних завдань [12 MOB 1.4.1-1]; інтегрує інформацію з кількох прочитаних текстів (медіатекстів) за тематикою обраного профілю або художніх текстів, гіпертекстів у цифровому середовищі для формулювання обґрунтованих висновків та аргументованих рішень			Читання, слухання, аналіз та обговорення монологічних і діалогічних текстів. Перегляд та аналіз навчального відео. Самостійне конструювання речень. Трансформація та редагування речень і текстів.	Стаття «Як побудувати потужного персонажа».
---	--	--	---	---

для розв'язання різних життєво важливих проблем [12 МОВ 2.2.4-1].				
Створює індивідуальний/колективний творчий продукт для самовираження, спираючись на власний читацький досвід [12 МОВ 2.7.1-1]; вільно застосовує та за потреби комбінує різні способи читання текстів(медіатекстів) за тематикою обраного профілю або художніх текстів у друкованому та цифровому форматі залежно від читацьких намірів та для виконання самостійно поставлених завдань [12 МОВ 2.1.1-1]; виокремлює відповідно до змінюваних цілей інформацію з одного чи кількох джерел (текстів, медіатекстів) за тематикою обраного профілю або художніх текстів, а також неструктурованого мовлення для ефективної комунікації [12 МОВ 1.3.1-1]; інтегрує інформацію з кількох джерел (текстів, медіатекстів) за тематикою обраного профілю або художніх текстів для виконання актуальних завдань [12 МОВ 1.4.1-1]; інтегрує інформацію з кількох прочитаних текстів (медіатекстів) за тематикою обраного профілю або	Дослідження способів представлення креативного тексту.	Способи представлення креативного тексту. Сприйняття. Рефлексія.	Створення й презентація власних текстів відповідно до запиту. Читання, слухання, аналіз та обговорення монологічних і діалогічних текстів. Перегляд та аналіз навчального відео. Самостійне конструювання речень. Трансформація та редагування речень і текстів.	Стаття Олена Панченко «Захисники архітектури Києва створили простір «Цегла» в старій квартирі. Тепер їх можуть виселити» (про простір презентації власного тексту)». Стаття «Інтелектуальні вечори в просторі PEN». Стаття «Квартирник Ukrainian edition у КП». Сайт «Що таке український PEN».

художніх текстів, гіпертекстів у цифровому середовищі для формулювання обґрунтованих висновків та аргументованих рішень для розв'язання різних життєво важливих проблем [12 МОВ 2.2.4-1].				
Створює індивідуальний/колективний творчий продукт для самовираження, спираючись на власний читацький досвід [12 МОВ 2.7.1-1]; створює тексти різної жанрово-стильової належності, зокрема за тематикою обраного профілю, відповідно до індивідуальних і суспільних потреб на засадах академічної доброчесності [12 МОВ 3.1.1-1]; представляє створені тексти, зокрема за тематикою обраного профілю, в різний спосіб [12 МОВ 3.1.1-2].		Підсумковий проєкт Створення й представлення креативного тексту відповідно до самостійно визначеної мети.		

ПРИКІНЦЕВА ЧАСТИНА

1. Методичні підходи до реалізації Програми

Реалізація програми «Українська мова. 10–12 класи. Основний рівень» ґрунтується на компетентнісному, діяльнісному та комунікативному підходах, що передбачає розвиток мовленнєвих умінь учнів/учениць через опанування мови як живої системи мислення і самовираження, що дасть змогу спрямувати учнівську увагу на:

- практичне застосування мовних знань у реальних комунікативних ситуаціях — у класі, у громаді, у цифровому просторі тощо;
- формулювання власної позиції та аргументованого її викладу в усному й писемному мовленні;
- усвідомлене читання й слухання текстів різних жанрів і стилів — від медіатекстів до академічних і художніх;
- рефлексію над власним і чужим мовленням з метою самовдосконалення.

Мову трактуємо не лише як систему правил, а як інструмент мислення, спілкування та самовираження. У такий спосіб Програма поєднує когнітивну, комунікативну й ціннісну складові освіти, сприяючи становленню свідомого громадянина, здатного до відповідальної взаємодії в україномовному середовищі.

Особливе значення під час навчання має робота з текстами різних типів: публіцистичними, науково-популярними, художніми, медійними, цифровими тощо. Це дасть змогу учням застосовувати мовленнєві навички в широкому контексті реального інформаційного й соціального простору.

2. Особливості навчального предмета, методи й технології навчання

Програма орієнтована на формування в учнів/учениць таких умінь: ефективно взаємодіяти в мовному середовищі, дотримуючись норм культури мовлення й академічної доброчесності; сприймати й аналізувати різні типи текстів; створювати власні усні й письмові висловлення відповідно до мети та аудиторії.

Особливістю Програми є наскрізна текстоцентричність: навчання мови відбувається на основі цілісних текстів різних жанрів і стилів, що забезпечує органічне поєднання мовної та комунікативної ліній. Програма базується на практико-орієнтованому та проблемному підходах, що сприяють активному включенню учнів у мовленнєву діяльність.

Основні методи:

- проблемно-дослідницький — забезпечує самостійність мислення, необхідну для застосування набутих умінь;
- метод лінгвістичного спостереження та аналізу мовних явищ — пошук та аналіз мовних фактів в різних контекстах;
- проєктний метод — передбачає створення індивідуального або колективного інтелектуального продукту;
- організація пошуку та комунікації — створення умов, за яких учні/ниці самостійно знаходять відповідь на проблемне питання та обговорюють отримані результати;

- метод створення ситуації новизни, актуальності — виокремлення невідомості, оригінальності навчального матеріалу, необхідного для збагачення новими знаннями та задля самовдосконалення.

Технології, які можна застосовувати:

- моделювання комунікативних ситуацій — занурення в контекст спілкування через різні мовленнєві ролі;
- розвивальне навчання — розвиток творчих здібностей, самостійності та критичного оцінювання текстів різних стилів та жанрів;
- рольові ігри / дебати — імітація реальних комунікативних ситуацій;
- інформаційні технології з використанням цифрових інструментів: онлайн-корпусів, сервісів перевірки орфографії та пунктуації, ШІ-застосунків для роботи з текстом тощо.

3. Система оцінювання результатів навчання учнів / учениць

Система оцінювання результатів навчання передбачає виявлення рівня досягнення учнями/ученицями ключової компетентності «Вільне володіння державною мовою» та повинна бути співвіднесеною з усіма чотирма групами обов'язкових результатів навчання, передбачених Державним стандартом профільної середньої освіти: «Усна взаємодія», «Робота з текстом», «Письмова взаємодія» та «Дослідження мовлення».

Основними видами оцінювання результатів навчання здобувачів/ок освіти є формувальне, поточне, підсумкове (семестрове, річне) оцінювання:

Тип оцінювання	Особливості застосування
Формувальне	Зворотний зв'язок у процесі: коментарі до робіт, відгуки про виконані завдання, обговорення помилок, само- та взаємооцінювання.
Поточне	Оцінювання щотижневої / тематичної активності та продуктивності.
Підсумкове (семестрове, річне)	Проектна або творча робота, усний виступ, робота з текстом, презентація тощо, які дають змогу оцінити результати з усіх чотирьох груп, які проводимо в кінці кожного з модулів.

Модульна система (5 модулів упродовж навчального року) передбачає 5 підсумкових проєктів, тематика яких зазначена як орієнтовна і може бути скоригована вчителями/вчительками залежно від навчального запиту.

Види навчальної діяльності структуровано відповідно до рівнів таксономії освітніх цілей у когнітивній сфері, проте цей перелік не є вичерпним і може змінюватися відповідно до конкретного освітнього контексту та потреб учнівської аудиторії.

Для орієнтирів у доборі матеріалів до уроків окремим розділом запропоновано покликання на ресурси (сайти, блоги, відео-, аудіоматеріали, подкасти, статті, книги тощо).

Орієнтовні критерії оцінювання кожної з груп (відповідно до Державного стандарту профільної середньої освіти):

Бали	Група результатів 1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях
1	Учень / учениця: сприймає і розпізнає інформацію, отриману від учителя/вчительки (інших осіб); відповідає на окремі прості запитання за змістом почутого, використовуючи прості однотипні фрази; припускається суттєвих змістових помилок; виконує окремі прості репродуктивні завдання / навчальні дії за наданим зразком з допомогою вчителя/вчительки.
2	Учень / учениця: відтворює незначну частину інформації, отриманої від учителя/вчительки (інших осіб) або із запропонованих джерел; відповідає на частину простих запитань за змістом почутого, припускається змістових і логічних помилок; виконує частину простих репродуктивних завдань / навчальних дій за наданим зразком з допомогою вчителя/вчительки; виявляє зацікавленість до ідей, висловлених іншими; комунікує з іншими за потреби, використовуючи прості однотипні фрази.
3	Учень / учениця: відтворює частину інформації, отриманої від учителя/вчительки (інших осіб) або із запропонованих джерел; відповідає на прості запитання за змістом почутого, припускається незначних змістових і логічних помилок; виконує прості репродуктивні завдання / навчальні дії за наданим зразком з допомогою вчителя/вчительки, долучається до роботи в групі; висловлює думки простими фразами; перепитує, уточнюючи інформацію, потрібну для розуміння змісту почутого.
4	Учень / учениця: відтворює основну інформацію, отриману від учителя/вчительки (інших осіб) або із запропонованих джерел; відповідає на прості запитання за змістом почутого; виконує репродуктивні завдання / навчальні дії за зразком під керівництвом, зокрема під час роботи в групі; підтримує спілкування в межах запропонованої теми, використовуючи прості фрази.

5	Учень / учениця: застосовує частину основної інформації, отриманої від учителя/вчительки (інших осіб) або із запропонованих джерел для виконання навчальних завдань; відповідає на запитання за змістом почутого; виконує репродуктивні завдання / навчальні дії за запропонованим алгоритмом під керівництвом учителя/вчительки, зокрема під час роботи в групі; долучається до спілкування в межах запропонованої теми, використовуючи прості фрази.
6	Учень / учениця: застосовує інформацію, отриману від учителя/вчительки або із запропонованих джерел, для виконання навчальних завдань; виконує репродуктивні завдання / навчальні дії за запропонованим алгоритмом за потреби звертаючись по допомогу, зокрема під час роботи в групі; розпізнає з допомогою вчителя/вчительки проблемні ситуації й висловлює окремі припущення щодо способів розв'язання їх; спілкується в межах запропонованої теми без значних утруднень.
7	Учень / учениця: виокремлює в почутому інформацію, потрібну для виконання навчальних завдань і вирішення проблемних ситуацій; виконує репродуктивні й окремі частково-пошукові завдання за запропонованим алгоритмом, зокрема під час роботи в групі; розпізнає проблемні ситуації і розв'язує їх відомим способом з допомогою вчителя/вчительки; спілкується в межах запропонованої теми; наводить окремі аргументи й приклади на підтвердження висловленої думки.
8	Учень / учениця: зіставляє, порівнює за визначеними критеріями почуте; добирає прийнятний із запропонованих способів для унаочнення й візуалізації інформації; виконує окремі пошукові завдання за запропонованим алгоритмом, зокрема під час роботи в групі, за потреби звертаючись по допомогу; розв'язує проблемні ситуації відомим способом під керівництвом учителя/вчительки; заохочує до спілкування й долучається до обговорення певної теми; наводить аргументи й приклади щодо почутого.
9	Учень / учениця: аналізує отриману з різних джерел інформацію за визначеними критеріями, перетворює почуте в різні форми повідомлень; обґрунтовує зв'язок почутого з власним життєвим досвідом; виконує пошукові завдання, зокрема під час роботи в групі; розв'язує проблемні ситуації відомим способом; ініціює спілкування та обмінюється інформацією щодо обговорюваної теми; наводить доречні аргументи й приклади щодо висловленої думки.

10	Учень / учениця: інтегрує істотну й потрібну для виконання завдань інформацію з різних джерел; виконує пошукові й окремі творчі завдання, зокрема під час роботи в групі; обирає доцільний спосіб розв'язання проблемних ситуацій; обирає доречний спосіб комунікативної взаємодії в групі; переконливо аргументує свою позицію щодо обговорюваної теми.
11	Учень / учениця: узагальнює інформацію з різних джерел, оцінює її за визначеними критеріями; виконує пошукові та творчі завдання, зокрема під час роботи в групі; комбінує різні способи виконання завдань у нестандартних ситуаціях; обирає ефективний спосіб комунікативної взаємодії в групі; розвиває ідеї / думки учасників спілкування щодо обговорюваної теми та вибудовує логічну аргументацію для вирішення спільних завдань.
12	Учень / учениця: оцінює отриману з різних джерел інформацію, доцільно використовує її в різних ситуаціях; виконує пошукові, творчі завдання, зокрема під час роботи в групі; адаптує різні способи виконання завдань відповідно до змінюваних умов, ураховуючи ризики й прогножуючи наслідки; виступає посередником у спілкуванні, демонструє толерантність до різних поглядів і надає роз'яснення за потреби іншим учасникам.

Бали	Група результатів 2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду
1	Учень / учениця: сприймає і розпізнає інформацію з тексту / медіатексту, запропонованого вчителем/вчителькою (іншими особами); відповідає на окремі прості запитання за змістом прочитаного / переглянутого, використовуючи прості однотипні фрази; припускається суттєвих змістових помилок; виконує окремі прості репродуктивні завдання / навчальні дії за наданим зразком з допомогою вчителя/вчительки.
2	Учень / учениця: відтворює незначну частину інформації з тексту / медіатексту, запропонованого вчителем/вчителькою (іншими особами); відповідає на частину простих запитань за змістом прочитаного / переглянутого, припускається змістових і логічних помилок; виконує частину простих репродуктивних завдань / навчальних дій за

	наданим зразком з допомогою вчителя/вчительки; виявляє зацікавленість до ідей, висловлених іншими; комунікує з іншими за потреби, використовуючи прості однотипні фрази.
3	Учень / учениця: відтворює частину інформації з тексту / медіатексту, запропонованого вчителем/вчителькою (іншими особами); відповідає на прості запитання за змістом прочитаного / переглянутого, припускається змістових і логічних помилок; виконує прості репродуктивні завдання / навчальні дії за наданим зразком з допомогою вчителя/вчительки, долучається до роботи в групі; висловлює думки щодо прочитаного / переглянутого простими фразами; перепитує, уточнюючи інформацію, потрібну для розуміння змісту.
4	Учень / учениця: відтворює основну інформацію з тексту / медіатексту, запропонованого вчителем/вчителькою (іншими особами); відповідає на прості запитання за змістом прочитаного / переглянутого; виконує репродуктивні завдання / навчальні дії за зразком під керівництвом учителя/вчительки, зокрема під час роботи в групі; пояснює зміст прочитаного / переглянутого, використовуючи прості фрази.
5	Учень / учениця: застосовує частину основної інформації з тексту / медіатексту, запропонованого вчителем/вчителькою (іншими особами) для виконання навчальних завдань; відповідає на запитання за змістом прочитаного / переглянутого; виконує репродуктивні завдання / навчальні дії за запропонованим алгоритмом під керівництвом учителя/вчительки, зокрема під час роботи в групі; коментує зміст прочитаного / переглянутого, використовуючи прості фрази.
6	Учень / учениця: застосовує інформацію із тексту / медіатексту, запропонованого вчителем (іншими особами) для виконання навчальних завдань; виконує репродуктивні завдання / навчальні дії за запропонованим алгоритмом, за потреби звертаючись по допомогу, зокрема під час роботи в групі; розпізнає з допомогою вчителя/вчительки проблемні ситуації й висловлює окремі припущення щодо способів розв'язання їх; коментує зміст прочитаного / переглянутого.
7	Учень / учениця: виокремлює з тексту / медіатексту інформацію, потрібну для виконання навчальних завдань і вирішення проблемних ситуацій; виконує репродуктивні й окремі частково-пошукові завдання за запропонованим алгоритмом, зокрема під час роботи в групі; розпізнає проблемні ситуації і розв'язує їх відомим способом з допомогою вчителя/вчительки;

	наводить окремі аргументи й приклади на підтвердження висловленої думки щодо змісту прочитаного / переглянутого.
8	Учень / учениця: зіставляє, порівнює за визначеними критеріями зміст прочитаного / переглянутого; добирає прийнятний із запропонованих способів для унаочнення й візуалізації інформації; виконує окремі пошукові завдання за запропонованим алгоритмом, зокрема під час роботи в групі, за потреби звертаючись по допомогу; розв'язує проблемні ситуації відомим способом під керівництвом учителя/вчительки; долучається до обговорення змісту й форми прочитаного / переглянутого, наводить аргументи й приклади.
9	Учень / учениця: аналізує отриману з кількох текстів / медіатекстів інформацію за визначеними критеріями, інтерпретує зміст прочитаного / переглянутого й перетворює його в різні форми повідомлень; обґрунтовує зв'язок прочитаного / переглянутого з власним життєвим досвідом; виконує пошукові завдання, зокрема під час роботи в групі; розв'язує проблемні ситуації відомим способом; обмінюється інформацією щодо обговорюваної теми, наводить доречні аргументи й приклади щодо висловленої думки
10	Учень / учениця: інтегрує істотну й потрібну для виконання завдань інформацію з різних текстів / медіатекстів; виконує пошукові й окремі творчі завдання, зокрема під час роботи в групі; обирає доцільний спосіб розв'язання проблемних ситуацій; обстоює свою позицію щодо обговорюваної теми.
11	Учень / учениця: узагальнює інформацію з різних текстів / медіатекстів, оцінює її за визначеними критеріями; виконує пошукові та творчі завдання, зокрема під час роботи в групі; комбінує різні способи виконання завдань у нестандартних ситуаціях; розвиває ідеї / думки учасників обговорення прочитаного / переглянутого, вибудовує логічну аргументацію для вирішення спільних завдань.
12	Учень / учениця: оцінює отриману з різних текстів / медіатекстів інформацію, доцільно використовує її в різних ситуаціях; виконує пошукові, творчі завдання, виявляючи оригінальність, зокрема під час роботи в групі; адаптує різні способи виконання завдань відповідно до змінюваних умов, ураховуючи ризики й прогножуючи наслідки; переконливо аргументує позицію щодо прочитаного / переглянутого, виявляє толерантність до різних поглядів.

Бали	Група результатів 3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови
1	Учень / учениця: демонструє вміння записувати висловлення, зокрема в цифровому середовищі; частково відтворює способи діяльності за наданим зразком, припускаючись різного виду помилок; порівнює написане зі зразком і коригує з допомогою вчителя/вчительки.
2	Учень / учениця: відтворює висловлення різних письмових жанрів, зокрема повідомлення в цифровому середовищі, за наданим шаблоном зі зміною предмета повідомлення і частково записує їх, демонструючи усвідомлення окремих фактів і елементарних уявлень; відповідає на запитання вчителя/вчительки щодо відповідності письмового висловлення меті, частково корегує його за допомоги вчителя/вчительки; використовує стандартні мовні засоби під час відтворення зразка, припускаючись різного виду помилок під час створення власних висловлень.
3	Учень / учениця: відтворює висловлення різних письмових жанрів, зокрема повідомлення в цифровому середовищі, за наданим шаблоном зі зміною предмета повідомлення і записує їх; відповідає на запитання вчителя/вчительки щодо відповідності письмового висловлення меті, коригує його лише за допомогою вчителя/вчительки; використовує стандартні мовні засоби під час відтворення зразка, припускаючись різного виду помилок
4	Учень / учениця: створює власні висловлення різних письмових жанрів, зокрема повідомлення в цифровому середовищі, за наданим шаблоном і записує їх; відповідає на запитання вчителя/вчительки щодо завершеності власного висловлення в переданні інформації, коригує його лише за допомоги вчителя/вчительки; обмежено використовує мовні засоби під час створення власних висловлень, припускаючись різного виду помилок
5	Учень / учениця: створює власні висловлення різних письмових жанрів за зразком, зокрема повідомлення в цифровому середовищі, демонструє утруднення в дотриманні мети та врахуванні адресата, записує висловлення в довільній формі; відповідає на запитання вчителя/вчительки щодо завершеності власного висловлення в переданні інформації, коригує його лише за допомоги вчителя/вчительки; обмежено використовує основні мовні засоби під час створення власних висловлень, припускаючись різного виду помилок

6	Учень / учениця: створює власні висловлення різних письмових жанрів за зразком, зокрема повідомлення в цифровому середовищі, ураховуючи мету та адресата, записує висловлення відповідно до вимог жанру; відповідає на запитання вчителя/вчительки щодо структурно-сміслової завершеності власного висловлення в переданні інформації, коригує його лише за допомоги вчителя/вчительки; обмежено використовує стандартні мовні засоби під час комунікації.
7	Учень / учениця: створює власні висловлення різних письмових жанрів, зокрема повідомлення в цифровому середовищі, ураховуючи мету та адресата, записує їх відповідно до вимог жанру, взаємодіє з іншими особами в цифровому середовищі; відповідає на запитання вчителя/вчительки щодо завершеності власного висловлення в переданні інформації; частково коригує написане щодо форми (орфографія, пунктуація, граматичні форми слів); використовує стандартні мовні засоби під час створення власних висловлень, припускаючись різного виду помилок
8	Учень / учениця: створює власні висловлення різних письмових жанрів, зокрема повідомлення в цифровому середовищі, ураховуючи мету та адресата, записує їх відповідно до вимог жанру, взаємодіє з іншими особами в цифровому середовищі; відповідає на запитання вчителя/вчительки щодо завершеності власного висловлення в переданні інформації; частково коригує написане щодо змісту та форми (орфографія, пунктуація, граматичні форми слів); використовує стандартні мовні засоби під час створення власних висловлень, припускаючись різного виду помилок.
9	Учень / учениця: створює власні висловлення різних письмових жанрів, зокрема повідомлення в цифровому середовищі, ураховуючи мету та адресата, записує їх відповідно до вимог жанру, взаємодіє з іншими особами в цифровому середовищі; аналізує власний текст з огляду на його цілісність, повноту і завершеність у переданні інформації в умовах взаємодії, зокрема в цифровому середовищі, з учителем або однокласниками; коригує і уточнює власне висловлення (за потреби); вправно використовує стандартні мовні засоби під час створення власних висловлень.
10	Учень / учениця: створює власні висловлення різних письмових жанрів, зокрема повідомлення в цифровому середовищі, ураховуючи мету та адресата, записує їх відповідно до вимог жанру, дискутує в цифровому середовищі;

	самостійно аналізує власний текст з огляду на його цілісність, повноту і завершеність у переданні інформації, толерантність і академічну доброчесність; коригує і уточнює власне висловлення (за потреби); вправно використовує різноманітні мовні засоби під час створення власних висловлень.
11	Учень / учениця: створює власні висловлення різних письмових жанрів, зокрема повідомлення в цифровому середовищі, урахувуючи мету та адресата, записує їх відповідно до вимог жанру з елементами візуалізації (за потреби), дискутує в цифровому середовищі; самостійно аналізує власний текст з огляду на його цілісність, повноту і завершеність у переданні інформації, толерантність і академічну доброчесність; коригує і уточнює власне висловлення (за потреби); вправно використовує різноманітні мовні засоби під час створення власних висловлень.
12	Учень / учениця: створює власні висловлення різних письмових жанрів, зокрема повідомлення в цифровому середовищі, урахувуючи мету та адресата, записує їх відповідно до вимог жанру з елементами візуалізації (за потреби), дискутує в цифровому середовищі. самостійно аналізує власний текст з огляду на його цілісність, повноту, завершеність у переданні інформації, толерантність і академічну доброчесність; коригує та уточнює (за потреби); вільно використовує мовні засоби, зокрема експериментує з ними, під час створення власних висловлень, надаючи їм індивідуальних рис.

Бали	Група результатів 4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу
1	Учень / учениця: сприймає і розпізнає інформацію про мовні одиниці, мовні та літературні явища; відповідає на окремі прості запитання, припускаючись суттєвих помилок; виконує частину простих завдань / навчальних дій щодо спостереження за мовою та мовленням за наданим зразком з допомогою вчителя/вчительки; передає інформацію, використовуючи короткі однотипні фрази

2	Учень / учениця: відтворює незначну частину інформації про мовні одиниці, мовні та літературні явища; відповідає на частину простих запитань, припускаючись суттєвих помилок; виконує прості завдання / навчальні дії щодо спостереження за мовою та мовленням за наданим зразком з допомогою вчителя/вчительки; комунікує з іншими за потреби, використовуючи прості однотипні фрази й повторюючи сказане співрозмовниками.
3	Учень / учениця: відтворює частину інформації про мовні одиниці, мовні та літературні явища; припускається суттєвих помилок; відповідає на частину простих запитань; виконує завдання / навчальні дії щодо спостереження за мовою та мовленням за наданим зразком з допомогою вчителя/вчительки; долучається до роботи в групі; висловлюється простими фразами; часто перепитує, уточнюючи потрібну інформацію.
4	Учень / учениця: відтворює основну інформацію про мовні одиниці, мовні та літературні явища; відповідає на прості запитання з постійною опорою на запропоноване джерело інформації, може пояснити окремі поняття / терміни / навчальні дії; виконує завдання / навчальні дії щодо спостереження за мовою та мовленням за зразком під керівництвом учителя/вчительки; виконує деякі обов'язки, розподілені в групі, для розв'язання пошукових та/або творчих завдань; підтримує ініційоване іншими спілкування в межах обговорюваної теми, використовуючи прості фрази, обмежено вживаючи наукові поняття.
5	Учень / учениця: застосовує основну інформацію про мовні одиниці, мовні та літературні явища; відповідає на прості запитання з опорою на запропоновані джерела інформації; може пояснити основні поняття / явища / навчальні дії; виконує незначну частину дослідницького та/або творчого завдання за запропонованим алгоритмом, за потреби звертаючись по допомогу, під час роботи в групі; долучається до обговорення відомої теми, використовуючи прості фрази, доречно вживаючи окремі наукові поняття.
6	Учень / учениця: застосовує інформацію про мовні одиниці, мовні та літературні явища; відповідає на прості запитання з опорою на запропоновані джерела інформації; розуміє і пояснює основні поняття / явища / навчальні дії, наводить прості приклади; виконує самостійно частину дослідницького та/або творчого завдання за запропонованим алгоритмом; розпізнає з допомогою вчителя/вчительки окремі проблемні ситуації і висловлює припущення щодо розв'язання їх, зокрема під час роботи в групі;

	спілкується щодо способу виконання дослідницького та/або творчого завдання, доречно вживаючи основні наукові поняття.
7	Учень / учениця: виокремлює у запропонованих джерелах потрібну інформацію; відповідає на запитання за опрацьованою інформацією; перетворює один вид інформації в інший за зразком; виконує окремі дослідницькі та/або творчі завдання за запропонованим алгоритмом самостійно або в співпраці з однокласниками, за потреби звертаючись по допомогу; розпізнає окремі проблемні ситуації і висловлює припущення щодо розв'язання їх; долучається до обговорення окремих етапів виконання дослідницького та/або творчого завдання, наводить окремі аргументитаприклад.
8	Учень / учениця: порівнює, зіставляє наукову інформацію з обраних джерел про мовні та мовленнєві одиниці, мовні та літературні явища, порівнює матеріал за визначеними ознаками; виконує окремі дослідницькі та/або творчі завдання за запропонованим алгоритмом, зокрема під час роботи в групі; розв'язує проблемні ситуації відомим способом під керівництвом учителя/вчительки; долучається до обговорення процесу та результатів виконання дослідницького та/або творчого завдання, наводить аргументитаприклад, доречно використовуючи наукові поняття.
9	Учень / учениця: аналізує інформацію з різних джерел щодо мовних і мовленнєвих одиниць, мовних і літературних явищ, упорядковує / представляє її в різні способи; виконує дослідницькі та/або творчі завдання, зокрема під час роботи в групі, відомим способом; обговорює результати наукової та/або творчої роботи, доречно коментує їх, спираючись на знання про мовні та мовленнєві одиниці, мовні та літературні явища.
10	Учень / учениця: інтегрує істотнутапотрібну інформацію з різних джерел, виявляючи проблеми, що можуть бути досліджені науково, визначає способи використання досліджуваних одиниць і явищ у власній творчості; виконує дослідницькі та/або окремі творчі завдання самостійно або в групі; обирає доцільний спосіб розв'язання проблемних ситуацій; аргументує власну позицію щодо наукових та/або творчих питань, зокрема в межах вирішення спільних завдань, спираючись на авторитетні джерела.
11	Учень / учениця: узагальнюєтаоцінює за визначеними критеріями наукову інформацію щодо мовних і мовленнєвих одиниць, мовних і літературних явищ; виконує дослідницькі та/або творчі завдання, зокрема під час роботи в групі; використовує мовні засоби для втілення творчих задумів, виявляючи власні вподобання;

	розвиває наукові / творчі ідеї учасників обговорення, вибудовує логічну аргументацію на основі знань про мовні та мовленнєві одиниці, мовні та літературні явища.
12	Учень / учениця: оцінює отриману з різних джерел наукову інформацію про мовні та мовленнєві одиниці, мовні та літературні явища, доцільно використовує її в дослідницькій і творчій діяльності; виконує самостійно або в групі дослідницькі завдання (від постановки проблеми до представлення результатів); оригінально використовує мовні засоби для втілення творчих задумів; узгоджує різні позиції щодо наукових та/або творчих питань, спираючись на системні знання про мовні та мовленнєві одиниці, мовні та літературні явищатавизначаючи можливість множинних поглядів.

Список використаних джерел

1. Девдера М.В. Магія мовників. Вінниця : Твори, 2026. 536 с.
2. Державний стандарт профільної середньої освіти : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 25 липня 2024 р. № 851.
3. Закон України «Про освіту». *Відомості Верховної Ради України*. 2017. № 38–39.
4. Закон України «Про повну загальну середню освіту». *Відомості Верховної Ради України*. 2020. № 31.
5. Концептуальні засади мовно-літературної освітньої галузі, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України № 1163 від 20.08.2025 року.
6. Мовно-літературна освітня галузь : Як оцінювати в НУШ. Київ: МОН України, 2025.
7. Типова освітня програма для 10–12 класів закладів загальної середньої освіти, що забезпечують здобуття профільної середньої освіти за академічним спрямуванням: затв. наказом Міністерства освіти і науки України від 26 травня 2025 р. № 765.
8. Український правопис. 2-ге вид., без змін. НВК «Видавництво “Наукова думка”» НАН України, 2024. 390 с.